

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Seven Springs, PA vyko 99-asis Lietuvos vyčių suvažiavimas – 4 psl.

- Tema: Seimo rinkimams artėjant – 2, 11
- „Draugo“ tarybos žodis – 3
- Ko pasigedau M. Martišiaus knygoje – 3
- Seven Springs, PA vyko 99-asis Lietuvos vyčių suvažiavimas (I) – 4–5
- Ar Kolumbo seneliai buvo lietuviai, turėję karališko kraujo? – 5
- Atidaryta virtuali paroda M. Biržiškos gimimo ir mirties metinėms – 6
- Šventadienis – 8, 11
- Sveikata – 8
- Paskutinė kadencija (54) – 9
- Kiekvienas turi savo žvaigždę... – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.79 LT
1 EUR — 3.45 LT

Premjeras pasveikino ketvirtąją „šešėlinę“ vyriausybę

Premjeras Andrius Kubilius (v.) su projekto „Moksleiviai – į Vyriausybę“ dalyviais.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Rugpjūčio 20 d. trisdešimt projekto „Moksleiviai – į Vyriausybę“ dalyvių iš visos Lietuvos pradėjo savaitę trukusiančią praktiką ministro pirmininko tarnyboje ir ministerijose. Projekto metu moksleiviai turės galimybę susipažinti su

Vyriausybės institucijų veikla ir kasdieniu darbu, susitikti su premjeru Andriumi Kubiliumi, ministrais bei įvairių įstaigų vadovais. Sveikindamas jau 4-ąją „šešėlinę“ Vyriausybę, ministras pirmininkas džiaugėsi, kad Lietuvoje yra tiek daug entuziastingo

jaunimo, besidominčio savo šalies reikalais ir neabejingo valstybės ateičiai. Projektu siekiama skatinti jaunimą domėtis Lietuvos valstybės institucijų veikla, priimamais sprendimais ir aktyviau dalyvauti politiniame procesuose.

Daugėja norinčių mokytis Vilniaus lietuvių namuose

Vilnius (BNS) – Iš užsienio atvykusių lietuvių kilmės asmenų vaikams skirta mokykla Vilniaus lietuvių namai 201–2013 mokslo metų išvakarėse sako gaunanti ypač daug prašymų priimti mokytis. Pastaraisiais metais mokinių skaičius ir didėjo, ir mažėjo – nuo 2009–2010 mokslo metais buvusių 224 šoktelėjo iki 249 mokinių 2010–2011 metais, pernai sumažėjo iki 240. Tačiau artėjant naujiems mokslo metams, Vilniaus lietuvių namai ruošiasi naujų mokinių antplūdžiui –

jau gautas 41 prašymas priimti iš užsienio atvykusius vaikus.

Tarp norinčiųjų patekti į mokyklą trys vaikai yra iš Australijos. Tarp mokyklos auklėtinių yra daug atvykusiųjų iš Rusijos, įskaitant Karaliaučiaus sritį, taip pat Baltarusijos, Ukrainos, Lenkijos, Kazachstano. Po kelis moksleivius yra iš Latvijos, JAV, Moldovos, Turkijos, Gruzijos, Kirgizijos, Ekvadoro, Urugvajaus, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Italijos atstovus. Mokykloje yra tokių,

kurie buvo išvykę iš Lietuvos, bet sugrįžo ir pateko į Lietuvių namus. Maždaug trečdalį mokinių sudaro vilniečiai, likusieji – užsieniečiai arba sugrįžę iš kitų šalių.

Į mokyklą priimami lietuvių kilmės tremtinių ir politinių kalinių palikuonys ir užsieniečiai, iš užsienio atvykstančių ar parvykstančių lietuvių vaikai, ne Lietuvoje gyvenančių lietuvių vaikai. Jiems priklauso nemokamas mokslas, gyvenimas bendrabutyje ir maitinimas.

Jaunieji Lietuvos sportininkai skina pergalės

Vilnius (ELTA) – Lietuvos irklautojos Milda Valčiukaitė ir Ieva Adomavičiūtė Bulgarijoje vykstančio pasaulio jaunių (iki 18 metų) čempionato porinių dviviečių valčių varžybose iškovojo aukso medalius. Nugalėtojų vardą gynusios lietuvės baigiamosiose varžybose rugpjūčio 19 d. 2,000 m nuotolį įveikė per 7 min. 18,80 sek. ir pranoko penkias komandas. Sidabro medalius iškovojo rumunės, o bronzos – vokietės. Baigiamosiose varžybose dar dalyvavo Vengrijos, Prancūzijos ir JAV komandos. 18-metė M. Valčiukaitė ir 17-metė I. Adomavičiūtė pernai ir šiemet tapo Europos jaunių čempionėmis.

Europos jaunių (iki 18 metų) vaikinių krepšinio čempionato baigiamosiose rungtynėse Vilniaus „Siemens“ arenoje rugpjūčio 19 d. Lietuvos rinktinė 76:88 pralaimėjo Kroatijos krepšininkams ir pelnė sidabro medalius. Prieš tai mūsiškiai Europos pirmenybėse laimėjo visas aštuonerias rungtynes. Lietuvos rinktinė, kurią treniruoja Arūnas Visockas, Europos jaunių čempionato medalius iškovojo penktą kartą. 1994 ir 2010 metais lietuviai tapo Senojo žemyno čempionais, o 2006 ir 2008 metais pelnė sidabro apdovanojimus. Bronzos medalius iškovojo Serbijos rinktinė, kuri „mažajame“ finale 66:56 įveikė Rusijos krepšininkus.

Austrijoje vykstančio Europos jaunimo (iki 20 metų) applūdimio tinklinio čempionato merginų varžybų „mažajame“ finale rugpjūčio 19 d. Lietuvos atstovės Ieva Dumbauskaitė su Monika Povilaitytė 2-1 įveikė rusas – 18-metę Kseniją Dabižą ir 16-metę Ana Gorbunovą. 17-metės I. Dumbauskaitė ir M. Povilaitytė Europos pirmenybėse iškovojo septynias pergalės ir patyrė vieną pralaimėjimą. Mūsiškės pusfinalyje 0-2 nusileido lenkėms Katarzyna Kociolek ir Jagoda Gruszczyńska. Lietuvės šiemet tapo pasaulio jaunimo (iki 19 metų), o pernai – Europos jaunių (iki 18 metų) čempionėmis.

Lietuvos jaunių krepšinio rinktinė – Europos vicečempionė. Irmanto Sidarevičiaus (ELTA) nuotr.

Redakcijos žodis

Bent trumpam pasaulio visuomenės dėmesį nuo JAV rinkimų kampanijos, neramumų Sirijoje, Libijoje ir kitų įvykių atitraukė ir vėl į viešumą, tiesa, gerokai apribotą fiziškai, išėjęs „WikiLeaks“ įkūrėjas Julian Assange. Rugpjūčio 19 d. stovėdamas jam politinį prieglobstį suteikusios Ekvadoro ambasados Londone balkone australas paragino JAV prezidentą Barack Obama „atsisakyti raganų medžioklės prieš ‘WikiLeaks’“, tinklalapį, kuris neseniai paskelbė daugybę slapčių Washington dokumentų. 10 minučių trukusioje kalboje Assange kaltino JAV žurnalistikos sprespauda ir kėlė Ekvadoro prezidento, suteikusio jam prieglobstį, drąsą. Deja, Assange nė žodžiu neprasitarė apie jam Švedijos teisėtvarkos metamus kaltinimus dėl įtariamo nederamo lytinio elgesio 2010 metais. Atrodo, jog „WikiLeaks“ įkūrėjui, jo advokato vadinamam žmogui, „visada kovojusiu už tiesą ir teisingumą, gynusiu žmogaus teises“, kitų teisė į teisingumą – nė motais.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD) metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD) metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El. paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: SEIMO RINKIMAMS ARTĖJANT

Nauja suknelė, bet ta pati mergelė?

ANDRIUS NAVICKAS

Jei svarbiausiu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos rūpesčiu yra tai, kaip patraukti didesnių miestų gyventojus, tai Artūro Zuoko vadovaujamos partijos „TAIP“ galvos skausmas – kaip atrasti kelį į ne Vilniuje ar Kaune gyvenančių žmonių širdis.

Kas valdo Vilnių, tas valdo?..

Visuomeninis judėjimas – Tėvynės atgimimas ir perspektyva – buvo įkurtas kaip laiptelis Artūrai Zuokui sugrįžti į Vilniaus mero postą. Jau po to, kai kilo nesutarimas Liberalų ir centro sąjungoje ir Zuokas nusprendė palikti ne tik šią politinę jėgą, bet ir Seimą, tapo aišku, kad jis mes visas jėgas, idant sugrąžintų į savo rankas sostinės politinę kontrolę.

2011 metų savivaldos rinkimai Vilniuje tapo sėkmės istorija Zuokui ir skaudžiu smūgiu liberalams (tiek LLS, tiek LiCS), kurių rinkėjus naujai įkurtas visuomeninis judėjimas sugebėjo persivilioti pas save. Priežastį atrasti ne taip ir sunku – net jei Zuoko rinkimų pažadus galima vadinti begėdišku populizmu, skirtin-gai nuo daugelio kitų sąrašų vadovų, jis elgėsi kaip žmogus, kuris tvirtai žino, ko nori. Jis atrodė visa galva politiškai aukštesnis už partijų, kurioms seniau priklausė ir net vadovavo, kolegas.

Tiesa, kurdamas visuomeninę organizaciją, Zuokas tvirtai teigė, kad jis nevirs partija. Tačiau paskui persigalvojo. Galima pajuokauti, jis suprato, kad marksistų tvirtinimas, jog negalima sėkmingai įgyvendinti revoliucijos tik vienoje valstybėje, nesirūpinant, kas vyksta kitur, turi rimtą pagrindą. Pats Zuokas tvirtina, jog stengiasi būti lankstus ir išsižiūrėti į laiko ženklus. Tapęs meru, esą jis dar kartą įsitikino, kaip suvaržyta Lietuvoje yra savivalda – norint turėti savo rankose visas gali-mybes padėti vilniečiams, būtina keisti visą politinę sistemą.

Kalbant su vilniečiais, neretai tenka girdėti sakant: „A. Zuokas atrodo gyvensnis nei dauguma kitų politi-kų. Susidaro įspūdis, kad jis turi kur kas daugiau energijos ir vaizduotės. Tiesa, jo pirštai tikrai lenkti į save ir dažniausiai jo siūlomi politiniai pro-jektai jam pačiam pirmiausia teikia finansinę naudą, tačiau man atrodo, kad ir miestui iš jo veiklos daugiau naudos, nei iš buvusių merų.“ Panašu, kad Zuokas net džiaugiasi, kai yra vadinamas lietuviškuoju Ostapu Benderiu. Jis mato, kad nemaža dalis žmonių yra linkę nekreipti dėmesio ir į tai, kad Zuokas buvo teismo pri-pažintas kaltu, nes neteisėtomis prie-monėmis siekė naudoti sau. Jei kurio nors fakto negali paneigti, galima jį sumenkinti, paskelbus – „o kas šian-dien be dėmės?“.

Beje, tai, kad politikai teistumais pradeda didžiulis kaip kariai ran-dais, liudija, kaip skeptiškai žmonės vertina teismų sistemos darbą. Politi-kuį pareiškus, kad nepalankus teis-mo nuosprendis tėra „politinis susi-dorojimas“, didesnė dalis žmonių yra linkę tuo tikėti ir į nuosprendį ne-kreipti dėmesio.

Kita vertus, Zuokas, prieš tapda-mas Vilniaus meru, atrodė solidžiau nei dabar, prabėgus pirmiesiems va-dovavimo sostinei metams. Visi vil-

niečiai prisimena, ką Zuokas žadėjo, dalyvaudamas rinkimuose, ir tai, ko-kias kainas praėjusią žiemą teko mo-kėti už šilumą. „Kryžiaus žygis“ prieš elgetas, siekis dar labiau cen-tralizuoti Vilniaus valdymą, didelės miesto skolos ir TV technikos pirki-mas, siekiant sukurti Vilniaus savi-valdybėje propagandos ruporą, Gedi-mino prospekto grindinio skandalas – tai naujasis mero valdymo stilius. (...)

Krikščioniškas liberalizmas: nauja idėjinė srovė ar tik skambios deklaracijos?

Tai, kad Zuokas nuolat ieško sau politinės nišos, liudija ir partijos „TAIP“ programinės nuostatos. Pir-miausia, pasitelkiamas Vokietijos krikščionių demokratų sąjungos šū-kis „Laisvė ir atsakomybė“, kurį ilgą laiką naudojo ir Lietuvos krikščio-nys demokratai, tačiau, susijungę su konservatoriais, panašu, kiek pri-miršo. Pasak partijos „TAIP“, ne eu-ras išgelbės Lietuvą, o kita, daug stip-resnė ir stabilesnė – laisvės ir atsako-mybės – valiuta. Tokiam teiginiui te-galima paploti, kaip ir tai originaliai krikščioniško liberalizmo sampratai, kurią propaguoja Zuoko vadovauja-ma partija.

„TAIP“ teigia propaguojanti at-sakingą liberalizmą, kuris esą išauga ant krikščionybės medžio. Nauji kri-kščioniški impulsai Lietuvos politi-niame gyvenime ar tik dar vienas bandymas, siekiant politiniais tiks-lais mosuoti vertybių vėliavėle? Vie-nareikšmiškai atsakyti sudėtinga. Gera pamenu, jog būtent Zuokas bu-vo tas politikas, kuris, kuriantis Li-beralų ir centro sąjungai, demonstra-tyviai išnešė iš salės Rūpintojėlį, pavadinęs jį atgyvenusiu simbo-liu. Krikščioniškas dorybes sunku įžvelgti ir Zuoko vadovaujamos val-dančiosios koalicijos Vilniuje veiklo-je. Na, o, drąsiai galima sakyti, be-gėdiški jo pažadai prieš savivaldos rinkimus kelia daug abejonių dėl to, ar tikrai „TAIP“ vertina atsakomybę. Kita vertus, žinau ne vieną krikš-čionį, kuris dalyvauja „TAIP“ veiklo-je ir labai rimtai vertina krikščio-niško liberalizmo sampratą.

Verta dėmesio tai, kad Zuokas pabrėžia, jog jo vadovaujama partija nėra idėjinis monolitas, bet vienija skirtingų pasaulėžiūrų žmones. Pa-garbaus dialogo dvasios ypač trūksta Lietuvos politiniame gyvenime. Tie-sa, nelabai suprantu, kaip ta pasaulė-žiūrų įvairovė derinama su vis pa-brėžiamomis krikščioniškomis ver-tybėmis. Ar jos paprasčiausiai ne-tampa skambiomis deklaracijomis?

Kukli politinės sistemos reforma

Pasak „TAIP“, dauguma Lietu-vos partijų tapo saviškių interesų gynėjomis. Praktiškai neliko partijų, kurioms svarbi visuomeninė, o ne in-teresų politika. To padarinys – ku-riasi dvi Lietuvos – valdžios ir žmo-nių, bet nyksta valstybė, kurią norė-tume vadinti Tėvyne. Kai nebėra

Tėvynės, ir emigruoti nesunku, ir grįžti nebėra dėl ko.

Sutinku su šia griežta nuomone, tačiau neturiu pa-kankamai pagrindo tikėtis, kad „TAIP“ veiks kaip nors kitaip. Negi

Vilniuje mes per šiuos metus išvy-dome kokybiškai naują politinio vei-kimo stilių?

Džiugu, kad ministro Raimundo Palaicio kovoje prieš Finansinių nu-sikaltimų tyrimų tarnybos vadovus „TAIP“ atstovai užėmė principingą poziciją, aktyviai dalyvavo parlamen-tinės komisijos veikloje. Turi nema-žai pagrindo ir Zuoko bei jo bendra-žygių siūloma Seimo pertvarkos pro-grama. Tikrai pribrendo laikas refor-muoti svarbiausią Lietuvos politinę instituciją, kuriai populiarumo su-gražinti nepavyko net ir patyrusiai Irenai Degutienei. Tačiau visa tai – tik kosmetinės politinės sistemos re-formos, o Zuoko pažadai apie daug kartų didesnę minimalų atlyginimą Lietuvoje, deja, tėra Viktor Uspas-kich politikavimo stiliaus atkartoji-mas.

Sociologinės apklausos nežada „TAIP“ lengvos sėkmės, bet suteikia vilčių – jei pavyktų pritraukti bent dalį žmonių, kurie dar neapsisprendė ar kol kas neketina apskritai balsuo-ti, įmanoma perlipti 5 proc. kliūtį.

Zuokas turėjo neblogą progą į Seimo rinkimus eiti kaip Don Kicho-tas, paskelbęs karą sistemos vėjo ma-lūnui. Tačiau kovotojų prieš sistemą per pastaruosius metus pridėjo kaip grybų po lietaus. Taip, Zuokas pranoksta kitus savo politinę patirtimi ir politinės komunikacijos talentu, panašu, jog turi išskirtinį savo idėjų sklaidos kanalą „Lietuvos ryte“, ta-čiau to per rinkimus gali ir nepakak-ti. Garliavos tragedija nukreipė vi-suomenės dėmesį į visai kitus klau-simus, ir Zuoko kosmetinės politinės sistemos reformos nebeatrodo įdo-mios.

Šią vasarą Vilniaus meras atrado kitą būdą patraukti žmonių dėmesį, viešai paskelbdamas, jog Daliai Gry-bauskaitei reikalinga alternatyva. Zuokas išmintingai nesisiūlė pats kandidatu į prezidento postą, bet (be-je, nelabai korektiškai) priminė esą tik jo palaikymas padėjo Valdui Adamkui tapti prezidentu. Tokiu bū-du ne tik kuriam laikui Zuoko pa-vardė pradėjo dažniau šmėžuoti ži-niasklaidos priemonėse, bet ir ženg-tas svarbus žingsnis, tapatinantis su vis dar daug šalininkų turinčiu pre-zidentu Adamkumi.

Neabejoju, kad rugsėji Zuokas mums pasiūlys dar ne vieną politinės komunikacijos triuką ir, bent jau „Lietuvos ryte“, šmėzuos dažniau nei kiti politikai. Tačiau abejoju, ar jis atras būdą, kaip savo pusėn patrauk-ti mažesnių miestelių ir kaimo vie-tovių gyventojus. Kiek suprantu, par-tija „TAIP“ nesugebėjo sukurti visą Lietuvą apimančios struktūros, ir tai gali tapti jos Achilo kulnu.

Be to, Seimo rinkimai vyks spalį, kai jau žmonės pradės su nerimu laukti naujojo šildymo sezono. Tai Zuokui ir jo bendrapartiečiams itin neparanku, nes neįtikinamai skam-bės pažadai iš esmės sumažinti šilu-mos kainas. Mes, vilniečiai, jau matė-me, kaip jos buvo „sumažintos“, Zuokui tapus Vilniaus meru.

Bernardinai.lt

„DRAUGO” TARYBOS ŽODIS

Ateinančiais metais „Draugo” tarnautuojų gretose įvyks nemažai pasikeitimų. Pagrindinės numatomų pasikeitimų priežastys yra šios: 1) vyr. redaktorės Dalios Cidzikaitės darbo vizos baigimasis 2013 m. balandžio mėnesį ir 2) žymus ir sparčiai augantis „Draugo” biudžeto deficitas (per 130,000 dol. per metus), paštrintas sumažėjusių įplaukų (minus 20,000–30,000 dol. per metus). Šiuo metu „Drauge” dirba 10 žmonių. Dabartinio bei numatyto biudžeto nepakanka išlaikyti tokį tarnautuojų skaičių. Per ateinančius mėnesius „Draugo” tarybai teks priimti

ne vieną sprendimą siekiant sumažinti „Draugo” leidybos išlaidas. Paskutiniu laiku grupelė „Draugo” skaitytojų bei rėmėjų, susirašinėjančių internete, pasiūlė „Draugui” keletą pakeitimų ir pagerinimų. Kai kurie jų taip pat pasisako prieš „Draugo” tarybos padarytą sprendimą ieškoti naujo(s) vyr. redaktoriaus(ės). Keli pareiškė norą, kad jų diskusijas tais klausimais „Draugas” paskelbtų savo puslapiuose. Draugo taryba yra vieningai nusprendusi nespausdinti skaitytojų laiškų, susijusių su „Draugo” persitvarkymu ar tarybos sprendimu dėl

naujo(s) vyr. redaktoriaus(ės). Nors siūlymai ir patarimai dažnai būna naudingi, šiuo atveju dauguma internete pasisakiusiųjų neturi visos informacijos apie „Draugo” finansinę padėtį. Mažinant tarnautuojų skaičių bei keičiant vyr. redaktore, sprendžiami gana sudėtingi, dažnai privatūs klausimai, kurių netinka diskutuoti laikraščio laiškų forume. „Draugo” taryba mielai susitiktų su skaitytojais, norinčiais geriau susipažinti su „Draugo” biudžetu bei su planais mažinti „Draugo” išlaidas. „Draugo” taryba numato, kad užtruks laiko, surandant naują re-

daktorių bei perduodant pareigas, todėl nusprendė užtikrinti „Draugo” tęstinumą, pradėdama ieškoti naujo redaktoriaus iš anksto. Taryba yra įsitikinusi, kad, atitinkamai sumažinus išlaidas, „Draugas” dar ilgai gyvuos ir tarnaus Amerikos ir pasaulio lietuviams. **Lietuvių katalikų spaudos draugija**
Vytas Stanevičius (pirmininkas)
Marija Remienė (sekretorė)

Užverstas paskutinis Manto Martišiaus knygos „(Ne)akivaizdus karas” puslapis. Iš karto privalau pabrėžti – vertingas veikalas, nes jame gausu konkrečių duomenų iš praeities, apstu dabarties faktų. Čia pateikiama naujausių teorijų, koncepcijų, šokiruojančių palyginimų. Atidžiai perskaičius Martišiaus veiklą, įmanoma susidaryti išsamų vaizdą, kaip ir kodėl pasaulyje nūnai kariaujami informaciniai karai. Ir vis dėlto „(Ne)akivaizdus karas”, kurį mums padovanojo leidykla „Versus aureus”, turi savo silpnąją pusę. Martišiaus veikalas skirtas pirmiausia lietuviui skaitytojui. Juk knyga parašyta lietuvių kalba. Todėl lietuviams skaitytojams būtų buvę labai prasminga, mano supratimu, susipažinti ne tik su amerikietiška ar rusiška, bet ir su lietuviška informacinių – propagandinių karų specifika. Deja, apie lietuviškus informacinius žaidimus čia rasite mažai informacijos, ypač – konkrečios. Knygos autorius tikriausiai neturėjo tikslo specialiai ir plačiai gilintis į Lietuvos pergalės bei pralaimėjimus, priešinantis neigiamoms informacinėms įtakoms. Matyt, autorius specialiai buvo dėmesį sutelkęs tik į stambiuosius neakivaizdaus informacinio karo žaidėjus, juolab kad knygoje ne sykį pabrėžta, girdi, Lietuvos vaidmuo globaliuose reikaluose – menkutis. Žinoma, su tokia nuomone keblu nesutikti. Net ir labai stengdamasi Lietuva nepajėgi kaip lygus su lygiu rungtyniauti amerikietiškos, vokiškos ar kiniškos informacinės erdvės. Akivaizdu, jog Lietuva neturi reikiamų išteklių. O tai reiškia, kad lietuviai nepajėgūs turėti keliomis populiariausiomis pasaulio kalbomis transliuojamų įtakingų televizijos, radijo kanalų, internetinių svetainių, informacinių agentūrų. Bet jei ir turėtume būtiniausių lėšų, mums trūktų profesionalių žurnalistų, kurie sugebėtų sekti ir komentuoti svarbiausius įvykius visame pasaulyje. Valstybei reikalingi ne tik žurnalistai. Valstybei reikalingi ir kitų profesijų atstovai. Tad Lietuva yra priversta naudotis žiniomis, kurias pasauliui pateikia galingosios, įtakingosios JAV ar Vakarų Europos, Kinijos ar Rusijos žiniasklaidos priemonės. O svetimųjų žinios dažnusyk yra tendencingos, ignoruojančios lietuviškas aktualijas, nors ne visuomet – tyčia, specialiai ir piktybiškai. Kaip lietuviai privalėtų kurti sa-

Ko pasigedau M. Martišiaus knygoje

GINTARAS VISOCKAS

vo informacinę veiklą, esant tokioms sąlygoms? Ką mes galime ir ko negalime nuveikti, pasauliui pateikdami savas tiesas ir savus požiūrius? Nejaugi mes visuomet ir visur – tik bėję-giai? Štai kas, man regis, labai svarbu ir įdomu lietuvių skaitytojui. * * * Lietuva priėmė įstatymą, numatantį konkrečią atsakomybę už sovietinės okupacijos neigimą. Šis žingsnis – suprantamas. Kiekviena tauta turi istorinių skaudulių, kurių nelinkusi pamiršti ilgus šimtmečius. O kai tema – vis dar kraujuojanti, vadinasi, ir kiekvienas nepalankus praeities įvykių aiškinimas galės sukelti milžiniškas pasipiktinimo audras. Tačiau ar prieš įteisinant tokį įstatymą Lietuvos informacinių, propagandinių karų žinovai užtektinai rimtai gilinosi į neigiamas šio įstatymo pasekmes? Juk draudimai ir baudos – ne visuomet yra ta priemonė, kuria įmanoma panaikinti konkrečias problemas. Čia labai tiktų tyrimas, ar, išgaliojus minėtam įstatymui, sumažėjo sovietinę okupaciją neigiančiųjų? Mat pagrindinis mūsų tikslas turėtų būti ne persekiojimas. Mes privalome siekti, jog neigiančiųjų sovietinę okupaciją tiesiog mažėtų, ir mažėtų įtikinėjimo, o ne bausmių pagalba. Todėl man atrodo, jog priimtas įstatymas tikrai kai kam atėmė norą įrodinėti, jog savo noru įstojome į SSRS, tačiau tuo pačiu paskatino ir neigiamų atsiliepimų laviną. * * * Jei jau ką nors smerkiame, privalome patys atsisakyti bet kokių dvigubų reikalavimų. O jų lietuviškoje erdvėje – apstu. Prisiminkime sovietinių karių ir sovietinių kolūkiečių skulptūras ant Žaliojo tilto pačiame sostinės centre. Kas tai – sovietinės okupacijos teigimas ar neigimas? Vaizduotei – plati dirva. Prie Žaliojo tilto nėra prikabinta paaiškinimų, kaip derėtų žiūrėti į šiuos Lietuvos valstybei visiškai svetimus simbolius. Paaiškinimų nerassite nei lietu-

vių, nei rusų, nei anglų kalbomis. Švedų žurnalistas ir režisierius Jonas Ohman šių eilučių autoriui kaudaise pateikė ir daugiau suglumti privertusių klausimų. Pavyzdžiui, kodėl prie paminklo Petrui Cvirkai nėra prikabinas užrašas, bylojantis bent jau sostinės svečiams, jog šis vyras buvo ne tik talentingas rašytojas, bet ir valstybės išdavikas? O Salomėja Nėris, kurios vardu pavadinta viena iš Vilniaus mokyklų, – ir talentinga poetė, ir toji, kuri 1940 m. palaimino Lietuvos okupaciją? Ieškant sovietinės okupacijos neigimo pavyzdžių derėtų prisiminti ir meniškai labai įtaigų nuotykinį filmą „Niekas nenorėjo mirti”. Filmo neįmanoma išsprauti į jokus ideologinius rėmus. Bet tikriausiai jo neįmanoma priskirti ir tiems filmams, kurie labai aršiai smerktų sovietinę okupaciją. Ir vis dėlto mes jį rodome. * * * Neseniai į Lietuvą nebuvo įleistas prabangus baltarusiškas automobilis su sovietiniais simboliais. Pasielgta griežtai, laikantis visų įstatymų. Lietuviškas principingumas taisyklę liejosi per kraštus. Tačiau man dingojasi, jog Lietuvai turėtų rūpėti ne paviršutiniški, bet giluminiai reiškiniai. Lietuvos Didžiosios Kunigaitės tystės istoriją oficialusis Minskas laiko „baltarusišku paveldu”. Ši laikysena baltarusių tautai skiepijama jau seniai ir kryptingai. Baltarusiškai kultūrinei propagandai Aleksandr Lukašenka negaili nei jėgų, nei lėšų. Negailės greičiausiai ir tie, kurie jį ilgainiui pakeis. Taigi atstatomos pilys, dvarai, kuriami muziejai, leidžiami istoriniai vadovėliai, per televiziją rodomos laidos praeities temomis. Lyg ir sveikintina veikla. Bet juk lietuviškų detalių ten beveik nerassite. Viskas, kas lietuviška, baltiška, ten tampa gudiška, baltarusiška. Nenoriu būti blogu pranašu, tačiau neprabėgs nė keletas dešimtmečių, ir mes pamatysime, jog mūsų pašonėje susikūrė dar vienas nepalankus židinys. Omenyje turiu milijonus baltarusių, kuriems bus įkalta į gal-

vas, jog Vilnius – baltarusiškas miestas. O mes neturėsime kuo atsikirsti. Mūsų pilys ir dvarai toli gražu ne visi restauruoti. Mes nerašome ir neleidžiame rusų ir baltarusių kalba knygų apie LDK, kaip lietuvišką darinį. O jei ir turime ką nors parašę, tai tokių knygų, straipsnių rinkinių mums niekas neleis laisvai pardavinėti Minsko knygynuose. Lietuviškosios salos Baltarusijoje visiškai ištirpusios. Tuo tarpu baltarusių diaspora Lietuvoje stiprėja tiek morališkai, tiek finansiškai. Ir tuo pačiu kuria įtakingą informacinę erdvę, sėkmingai besivaržančią su lietuviška. Tad netrukus pasijusime atsidūrę ties suskilusia gelda net ir baltarusiškoje tematikoje. * * * Akivaizdu, jog mažėja mūsų pajėgumai atsispirti net toms antilietuviškoms idėjom, kurioms mes sėkmingai priešinomės gūdžiais sovietinės okupacijos metais. Ši silpnėjimą labai puikiai išryškino Stasys Vaitonis internetiniame tinklalapyje 15min.lt, paskelbdamas straipsnį „V. Uspaskicho opusas: Mano adresas ne namas ir ne gatvė, mano adresas – Sovietų Sąjunga””. Straipsnio autorius tvirtina, jog 2012 m. Viktor Uspaskich Lietuvoje viešai pabandė atlikti šią dainą, ir jam tai beveik pasisekė. Lietuvių nepasitenkinimo ši dainuška nūnai nesulaukė. Nors, vadovaujantis sveiku protu, švilpimo turėjo būti užtektinai daug. Juk tai – tiesioginė asociacija su laikais, kai mes buvome grubiai, ciniškai, kryptingai rusinami. Logiškai svarstant, nepasitenkinimo tokia dainuška privalėjo būti bent jau ne mažiau nei 1975 m., kai Lietuvoje šią propagandinę dainelę bandė atlikti broliai Frankoniai. Užtraukę privalomą tiems laikams kosmopolitinę dainelę broliai, straipsnio autoriaus teigimu, čia pat sulaukė švilpimo, trypimo ir buvo priversti pasitraukti į užkulisius. 2012 m. – beveik jokių nepasitenkinimo šūktelėjimų! Taigi norime ar nenorime, o lietuviškas imunitetas yra nusilpęs. Dėl nusilpimo kalti, be abejo, ir antilietuviški informaciniai, propagandiniai karai. Ateitis nieko gero nežada. Mes nebemokame nei atpažinti, nei priešintis antilietuviškoms tendencijoms. Mūsų mokėjimas atsispirti bet kokioms asimiliacijoms, deja, tik dar labiau silpnės, nes vengiame gilintis į konkrečius lietuviškuosius skaudulius.

99-ojo Lietuvos vyčių suvažiavimo dalyviai.

Reginos Juškaitės Švobienės nuotr.

Seven Springs, PA vyko 99-asis Lietuvos vyčių suvažiavimas

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Metinis Lietuvos vyčių suvažiavimas-seimas vyko š. m. rugpjūčio 2-5 d. „Seven Springs Mountain Resort“, Seven Springs, PA. Seimą globojo Lietuvos vyčių 152-a kuopa, veikianti Eastern Long Island, New York.

Suvažiavimo pradžios dieną, ketvirtadienį, šv. Mišias už Lietuvos vyčius aukojo Lietuvos vyčių organizacijos dvasios vadas, garbės narys dr. prelatas Juozas Anderlonis, garbės narys muzikas Faustas Strolia. Giesmes vedė garbės narė Ann Marie Kassel, liturginius skaitinius skaitė Stipendijų komiteto pirmininkė Rita Zakarka-Johnson.

Pirmas posėdis

Oficialus suvažiavimo atidarymas, vykęs viešbučio salėje, pradėtas malda. Sugiedoti JAV, Lietuvos ir vyčių himnai.

Prezidiumą sudarė: pirmininkė Elena Nakrošienė (90 kuopa, Kearny, NJ), kopirmininkai Barbara Miller ir garbės narys John Mankus (abu iš 72 kuopos, Binghamton, NY). Sekretoriavo garbės narė Pranciška Petkuvienė (96 kuopa, Dayton, OH) ir Tom Miller (72 kuopa, Binghamton, NY). Seimo eigos patarėjas – Walter Svekla (3 kuopa, Philadelphia, PA); išrink-

ti tvarkdariai (Sergeant at arms) atstovavo keturioms apygardoms: Debbie Miller (72 kuopa, Binghamton, NY), Diana Sveila (112 kuopa, Marquette Park, IL), John Sakal (152 kuopa, E. Long Island, NY) ir Kyle O'Brien (96 kuopa, Dayton, OH). Rezoliucijų komisiją sudarė: garbės narys Robert A. Martin, Jr. (16 kuopa, Chicago, IL); Aukų/sveikinimų komitetą – Phyllis Gendreau (17 kuopa, South Boston, MA) ir Deborah Martin-Rudmin (16 kuopa, Chicago, IL). Mandatų komitetą sudarė: June Grenier (6 kuopa, Hartford, CT), Georgianna Macke (157 kuopa, Lemont, IL), Ed Barkowski (136 kuopa, Hudson-Mohawk, NY) ir Cathy Nakrosis (90 kuopa, Kearny, NJ).

152-osios kuopos pirmininkė Julia Schroder, pasveikinusi visus suvažiavimo dalyvius, palinkėjo sėkmingo suvažiavimo. Seimą žodžiu sveikino Genevieve Maluska, Čikagos lietuvių moterų klubo pirmininkė. Buvo perskaitytas sveikinimas, gautas nuo Lietuvos vyskupų konferencijos delegato užsienio lietuvių katalikų sielovadai prelato Edmundo J. Putrimo. Buvo gauta 12 raštiškų sveikinimų.

Išsamų pranešimą apie praėjusių metų organizacijos veiklą perskaitė centro valdybos pirmininkė Bernice Aviža. Iždininkė Debbie Martin-Rudmin pristatė 2012-2013 m.

organizacijos išdą.

Po pietų vyko arbatos gėrimas ir malonus bendravimas salėje. Vakare suvažiavimo dalyvių laukė pramoginis pažintinis vakaras ir tradicinių pikniko valgių ragavimas bei bendras dainavimas, kuriam vadovavo šio suvažiavimo koordinatore Julia Schroder.

Antroji diena

Penktadienį šv. Mišios buvo aukojamos už mirusius Lietuvos vyčius ir rėmėjus, kurie praeitais metais apledo šį pasaulį, ir už tuos vyčius, kurie dėl sveikatos ar kitų priežasčių negalėjo dalyvauti šiame suvažiavime. Mišias koncelebravo prel. Anderlonis, prel. Petras Šiurys, prel. Juozas Šiurys ir kun. Edward Schmidt. Vargonavo muz. Faustas Strolia, giedojo Ann Marie Kassel. Skaitinius skaitė centro valdybos pirmininkės pirmoji pavaduotoja Barbara Miller.

Po maldos posėdį pradėjo centro valdybos pirmininkės antras pavaduotojos atstovas Andrew Berczelly, perskaitęs pranešimą apie organizacijos narystę. Nors šiais laikais kartais sunku yra pritraukti naujų narių, Lietuvos vyčiai gali didžiuotis, kad per paskutiniuosius metus į jų gretas įstojo 52 nauji nariai. Šiuo metu Lietuvos vyčiams priklauso arti 1,600 narių iš 5 apygardų/rajonų ir 45

kuopų. Džiugu, kad šiemet neužsidarė nė viena kuopa, tiesa, 3 kuopos susijungė. Kuopos buvo apdovanotos dovanėlėmis ir žymenimis. Berczelly pranešė, kad bus sudarytas specialus komitetas, kuris, naudodamas naujausias technologijas, bandys pritraukti naujų, jaunesnių vyčių, šios organizacijos ateitį.

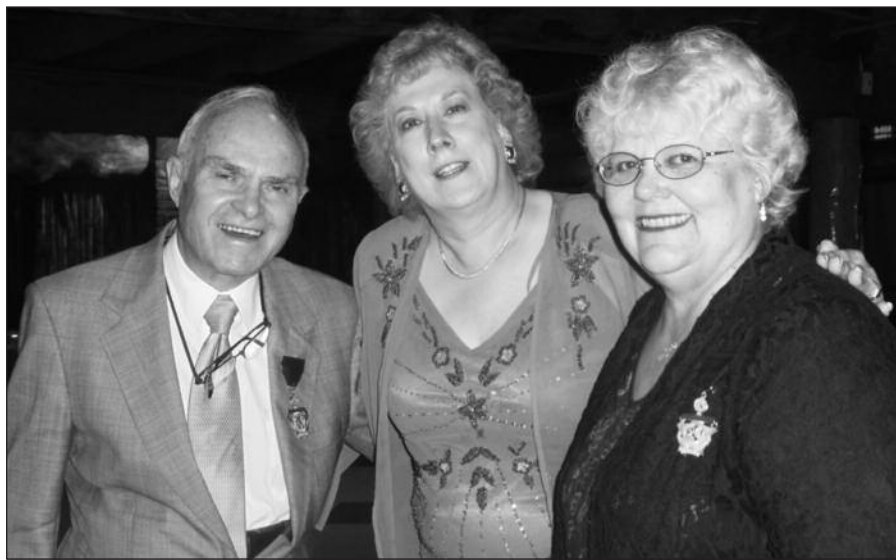
Lietuvos vyčių parama įvairiems projektams

Lietuvos vyčių fondo pirmininkė Irene Ožalis perskaitė pranešimą apie jos vadovaujamo padalinio praėjusių metų veiklą. Buvo pakeistas vienas iš pagrindinių šio padalinio statutų: anksčiau fondas, skirstydamas lėšas, galėjo naudoti tik palūkanas, šiuo metu įvairioms vyčių programoms ir paramai pinigų galima bus paimti iš organizacijos banko sąskaitos.

Šiemet bus aukojama kur kas mažiau – nuspręsta per Lietuvos vyčių 100-mečio suvažiavimą daugiau aukų skirti įvairiems projektams. 2012-2013 m. bus paaukota šioms organizacijoms ir projektams: Lithuanian Children Relief (Lietuvos vaikų globai) – 3,000 dol.; Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos specialiam projektui prisidedant prie Šiluvos Švč. Mergelės Marijos paminklo pastatymo Šv. Kazimiero kapinėse

Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkė, garbės narė Bernice Aviža įteikė seselei Ignei Marijošiūtei knygą apie Lietuvos vyčių istoriją.

Regina Juškaitė-Švobienė (v.) sveikina garbės narius muz. Faustą ir Teresę Strolia jų vedybų 50 metų sukakties proga.

minint Lietuvos vyčių šimtmečio jubiliejų – 3,000 dol.; žurnalui „Vytis“ – 2,000 dol.; American Professional Patnership for Lithuanian Education (A.P.P.L.E.) – 1,000 dol.; jaunųjų vyčių suvažiavimo stipendijoms – po 100 dol. kiekvienam dalyviui; Orphan Care Kalėdų dovanėlėms – 1,000 dol.; nuspręsta 500 dol. skirti paremti vieną našlaitį vieneriems metams per organizaciją „Saulutę“; Baltijos jėzuitų plėtros projektui – 500 dol. Iš viso bus paaukota 11,900 dol.

Ožalis paskelbė rašinio konkurso laimėtojus: 1-a vieta (300 dol.) teko Carol Ann Luschas (144 kuopa, Frackville, PA), 2-tra (200 dol.) – Andreja Deksnis (158 kuopa, Lakeshore, IN), 3-čia (100 dol.) – Susan Gudaitis (6 kuopa, Hartford, CT).

Narių pakėlimas

Centro valdybos ritualų komiteto pirmininkė Georgiana Macke paskelbė 4-to laipsnio kandidatus: Ramoną Gonski (27 kuopa, Norwood, MA), Beverly Bennett (46 kuopa Forest City/Scranton, PA), Peter Balčių (141 kuopa, Bridgeport, CT) ir Helen Simanis (141 kuopa, Brigdeport, CT). Dėl sveikatos ir kitų priežasčių šie kandidatai šių metų suvažiavime nedalyvavo. Trys kandidatai, kurie ne-

provincijai – 400 metų” galėjome susipažinti su jėzuitų istorijos atspindžiais Lietuvos bažnyčios mene, su Vilniaus jėzuitų universiteto fondatoriais ir mecenatais, giliau pažinti jėzuitų veiklą Lietuvoje 1940 m.–1990 m., Jėzuitų provincijos atkūrimą, Jėzuitų centrų Lietuvoje veiklą ir t. t.

Pasiruošimas 100-mečio suvažiavimui

Lietuvos vyčių šimtmečio komiteto kopirmininkai – garbės narys Robert A. Martin, Jr. ir Phyllis Gendreau (17 kuopa, S. Boston, MA) – papasakojo apie jų vadovaujamo komiteto veiklą. Šimtmečio komitete dalyvauja po du atstovus iš visų penkių apygardų. Lietuvos vyčių 100-mečio jubiliejinis suvažiavimas vyks 2013 m. liepos 25–28 d. Quincy, MA. Naujosios Anglijos rajonas buvo išrinktas todėl, kad 1913 m. Lietuvos vyčių organizacija buvo įsteigta Lawrence, MA. Suvažiavimas vyks viešbutyje „Boston Marriott Quin-cy”. Registracijos kaina – 300 dol. (bus galima sumokėti per keturis kartus po 75 dol.). Dalyviai ir delegatai, kurie atvyks anksčiau, dalyvaus ekskursijoje „Duck tour”. Kaina asmeniui – 50 dol. Seimo atidarymo šv. Mišios bus

Dvasiškai prieš šv. Mišias (iš k.): prel. Petras Šiurys, prel. Juozas Šiurys, dr. prel. Juozas Anderlonis ir kun. Edward Schmidt, SJ.

dalyvavo praeitų metų suvažiavime, bus pakelti į ketvirtąjį laipsnį per suvažiavimo užbaigimo šv. Mišias. Tai Janeen Perutis, Debbie Martin-Rudmin ir Kenneth Rudmin (visi iš Čikagos 16-tos kuopos). Kiti kandidatai bus pakelti į ketvirtąjį laipsnį artimiausiu laiku kito visuotinio narių suvažiavimo metu.

Garbės narystės komiteto pirmininkė, garbės narė Rita Sussko pranešė, kad šiais metais šį pasaulį apleidė trys garbės nariai: Elsie Kosmisky, Nellie Bayoras-Romanas ir prelatas Ignas Urbonas. Taip pat pranešta, kad Elena Nakrosis, 90 kuopos narė, buvusi šios organizacijos centro valdybos pirmininkė, o dabar centro valdybos sekretorė, taps garbės nare. Per Lietuvos vyčių 100-mečio suvažiavimą garbės narystė nebus suteikiama.

Pažintis su jėzuitais ir jų veikla

Kun. Edward Schmidt, SJ papasakojo apie Baltijos jėzuitų plėtrą Lietuvoje, apie Vilniaus ir Kauno jėzuitų gimnazijas. Po pranešimo jis ir Baltijos jėzuitų plėtros programos vadovė Daina Paulauskienė atsakė į klausimus.

Suvažiavimo metu surengtoje įdomioje parodoje „Lietuvos jėzuitų

aukojamos Nukryžiuotojo Jėzaus seserų kongregacijos vienuolyno koplyčioje. Visi garbės nariai bus pagerbti ketvirtadienį, liepos mėn. 25 d., pietų metu. O vakare lietuvių klube vyks lietuviška gegužinė-piknikas po stogu. Penktadienį, liepos 26 d., kultūros vakarą koordinuos dainininkė ir 1 kuopos narė Marytė Bizinkauskaitė. Bus koncertas, dalyvaus „Sambūrio” šokių grupė. Šeštadienio, liepos 27 d., vakare vyks iškilmingas pokylis (black tie optional). Šimtmečio suvažiavimo uždarymo šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, liepos 28 d., Šv. Petro bažnyčioje, South Boston. Po Mišių vyks atsivertimo priešpiečiai. Pageidaujantiems numatyta ruošti ekskursiją sekmadienio vakarą, ar pirmadienį, aplankyti Samuel Adams alaus daryklą. Vyks šimtmečio šūkio konkursas.

Bus ruošiama speciali 100-mečio programos atminimo knyga, kurią redaguos Mary Agnes Mikalauskas, 96-tos kuopos, Dayton, OH, narė. Pageidaujama, kad kiekviena kuopa ir apygarda atsiųstų savo kuopos ir apygardos istoriją ir įdomių nuotraukų. Paprašyta, kad 2013 m. kiekviena kuopa bei apygarda kaip nors pažymėtų ir atšvęstų šią garbingą organizacijos sukaktį.

Bus daugiau.

Chicago, IL

Ar Kolumbo seneliai buvo lietuviai, turėję karališko kraujo?

Istoriko Manuel Rosa paskaita Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

Pedro Berruguete (1450–1504) nutapytame portrete tikriausiai vaizduojamas Kristupas Kolumbas. Dailininkas pažinojo Kolumbą asmeniškai, nes gyveno Ispanijoje tuo pačiu metu, kaip ir didysis Amerikos atradėjas. Šį portretą, kurio autentiškumą patvirtino tokie žinovai kaip Raimondo Sirotti, Genujos dailės akademijos direktorius, 1991 m. įsigijo vienas amerikiečių verslininkas. Pagrindiniai portrete pavaizduoti veido bruožai tiksliai atitinka apibūdinimą, kurį užrašė Fernando savo knygoje „Historie”, kur jis teigia, kad jo tėvo veidas buvęs pilgas, o skruostikauliai aukšti. Remiantis Peter Canepa atsiųsta informacija, Kolumbo išvaizdą aprašo ir geras jo draugas Angelo Trevisan.

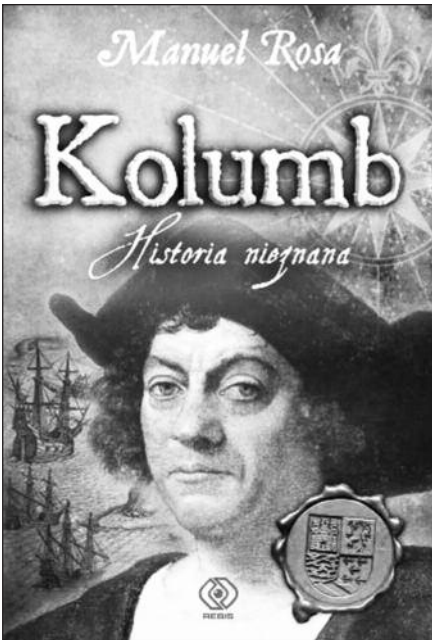
Ar Kristupo Kolumbo paveikslas netrukus nepuoš daugelio Amerikos lietuvių, Amerikos lenkų ir Amerikos portugalų ištaių ir paprastų žmonių namų sienas?

Henryk Skwarczynski savo įžangoje Manuel Rosa knygai apie Kolumbą rašė, kad New York miesto Centriniam parke yra paminklai, pastatyti Karaliui Jogailai ir jo anūkui Kristupui Kolumbui, tačiau pasaulis nežino, kad šie du asmenys yra susiję giminystės ryšiais. Rosa knyga šia tema buvo neseniai išleista Lenkijoje, o prieš tai – Ispanijoje ir Portugalijoje. Autorius daugiau nei 20 metų vykdė tyrimus Duke University ir priėjo sukrečiančių išvadų apie Kolumbo kilmę. Rosa yra pirmasis istorikas, pateikęs naujų dokumentų apie Kristupo Kolumbo kilmę, kurių pasaulio istorikai nepastebėjo 500 metų!

Amerikiečių istorikas Manuel Rosa, gimęs 1961 m., 1973-iaisiais su tėvais emigravo iš Azorų (Portugalija) į JAV ir apsigyveno Boston apylinkėse. Amerikos atradėjo Kolumbo gyvenimo faktus, kurie neretai prieštarauja vieni kitiems, istorikas tyrinėja jau daugelį metų. Jo mokslinių tyrimų rezultatai yra pritrenkiantys.

2010 m. lapkričio 28 d. britų laikraščio „Daily Telegraph” žurnalistė Fiona Govan paskelbė straipsnį apie Manuel Rosa Ispanijoje išleistą knygą „Colon: La Historia Nunca Contada” („Kolumbas: nežinoma istorija”). Žinia greitai nuvilnijo per visą pasaulį. New York „Daily News” korespondentai Corky Siemaszko ir Christine Boyle rašė: „Mamma Mia! Naujų tyrimų rezultatai rodo, kad Amerikos atradėjas galėjo būti trem-

tyje gyvenusio Lenkijos karaliaus Vladislavo III sūnus (iš Lietuvos Jogailaičių dinastijos), o ne paprasto amatininko sūnus iš Genujos. Genujietis audėjas – tai tik pasaka.” Netrukus po to informaciją pakartojo daugelis kitų informacijos agentūrų.

Rosa teigia įrodęs, kad paskutinis Kolumbo testamentas, parašytas 1498 m., kuriame atradėjas rašo „Aš gimiau Genujoje” (cituojamas daugelio autorių kaip Kolumbo kilmės įrodymas), buvo suklasototas 80 metų po Kolumbo mirties. Testamentą suklasotojo italai, taikęsi į jo palikimą.

Rosa dalyvavo Kolumbo kaulų DNR tyrimuose Granados universitete. Tyrimų rezultatus jis pateikė daugeliui Portugalijos, JAV ir Ispanijos universitetų, Portugalijos karių oro pajėgų akademijai bei garsiajai Sociedade de Geografia de Lisboa.

2012 m. gegužės 16 d. šių sensacingų išvadų autorius skaitė paskaitą sausakimšai auditorijai Portugalijos istorijos akademijoje. Mokslininkai Rosa tyrinėjimus vadina istoriją keičiančiais, padedančiais „rimtai pažvelgti į tiesą, gerai pagrįstais ir vertais pagyrimo”. Netrukus su Rosa atradimais susipažins ir Čikagos lietuviai.

Rosa paskaita anglų kalba vyks š. m. rugsėjo 7 d. 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Čikaga, IL 60629). Bilieto kaina – 10 dol. Bus užkandžiai. Dėl išsamesnės informacijos prašome skambinti tel. 773-582-6500 arba užsiregistruoti ir sumokėti internetu www.balzekasmuseum.org

Kristupo Kolumbo namas Porto Santo saloje, Madeira archipelage. Šiame pastate dabar yra įkurtas Kolumbo muziejus.

Lietuvos mokslų akademijos Humanitarinių mokslų skyriaus posėdis. Iš kairės: Vaclovas Biržiška, Pranas Skardžius, Vincas Krėvė-Mickevičius, Mykolas Biržiška, Vincas Mykolaitis-Putinas. Vilnius, [1941–1944 m.]. LCVA, 3704 (11-137).

Atidaryta virtuali paroda M. Biržiškos gimimo ir mirties metinėms

LAIMA APANAVIČIENĖ

Jau ne pirmą kartą skaitytojus kviečiu apsilankyti virtualiose parodose. Šį kartą noriu jus pakviesti į parodą, skirtą žymaus lietuvių visuomenės veikėjo Mykolo Biržiškos 130-ųjų gimimo ir 50-ųjų mirties metinėms paminėti. Lankysimės ne Nacionalinio Martyno Mažvydo bibliotekos tinklalapyje, o Lietuvos centrinio valstybės archyvo (<http://www.archyvai.lt>) puslapyje. Parodą padėjo paruošti Lietuvos ypatingasis archyvas.

Sukurta virtuali paroda, kurioje galima susipažinti su dokumentais, atspindinčiais jo gyvenimą ir veiklą, pranešė Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba. Lankytojai galės lankyti šiose parodos „salėse“: „Visuomeninė ir politinė veikla“, „Pedagoginė veikla“, „Mokslinė veikla“, „Okupatoje Lietuvoje“, „Emigracija“, „Nuopelnų įvertinimas ir pagerbimas“ bei „Šeima“. Parodos pratarinėje pateiktas parodos dokumentų sąrašas.

Lietuvos centrinio valstybės archyvo ir Lietuvos ypatingojo archyvo parengtoje parodoje „Mykolas Biržiška. Dvasios kultūra ir kilnūs principai“ (http://www.archyvai.lt/lt/lcva_parodos/lcva_virtualios_parodos/birziska.html) pristatomi rašytiniai ir fotodokumentai, eksponuojami JAV lietuvių kinematografininko Pauliaus Jasiukonio filmuoti kino kadrai, kuriuose įamžintos M. Biržiškos gyvenimo JAV akimirkos.

Dokumentuose taip pat pateikiama informacija apie M. Biržiškos veiklą nacių okupacijos metais – rūpinimąsi Lietuvos kultūros išsaugojimu, dalyvavimą prieštaringai vertinamoje Lietuvos atstovų konferencijoje, taip pat apie sovietų valdžios ketinimus sugrąžinti emigravusį į Vakarus M. Biržišką į Lietuvą.

M. Biržiška gimė 1882 metų rugpjūčio 24 dieną Viekšniuose, o mirė 1962 m. rugpjūčio 24 d. Los Angeles.

Jis buvo 1918 metų Vasario 16-osios Nepriklausomybės akto signataras, 1915–1922 metais vadovavo lietuviškai gimnazijai Vilniuje. Vilnių okupavusių lenkų M. Biržiška 1922 metais buvo suimtas, bet vėliau perduotas Lietuvos kariuomenei. Vėliau tarpukariu jis dėstė Vytauto Didžiojo universitete, o 1940–1944 metais buvo Vilniaus universiteto rektorius.

M. Biržiška parengė lietuvių literatūros ir kultūros istorijos, folkloro tyrinėjimo darbų, senosios literatūros straipsnių, tarp jų: fotografuotinį M. Daukšos „Postilės“ leidimą (1926), chrestomatiją „Rinktiniai mūsų senovės raštai“ (1927), trečią L. Rėzos „Dainų“ leidimą.

M. Biržiška yra parašęs nemažai vadovėlių, išleidęs knygų.

M. Biržiška 1946 metais pasitraukė į Vokietiją, nuo 1949-ųjų gyveno JAV. Su broliu Viktoru parengė Vaclovo Biržiškos „Aleksandryną“ (3 t., 1960–1965).

Palaidotas Los Angeles Kalvarijos kapinėse, Šv. Pilypo mauzolijeje.

Lietuvos dailininkai lankysis K. Donelaičių menančiose vietose

Lietuvos dailininkai rugpjūčio 21–22 dienomis lankysis Kristijono Donelaičio atminimą įamžinančiose vietose Karaliaučiaus krašte, artėjant šio žymiausio lietuvių literatūros kūrėjo 300-osioms gimimo metinėms. Dvi dienas lankydami Karaliaučiuje ir Tolminkiemyje, Lietuvos dailininkų sąjungos nariai susipažins su Karaliaučiaus istorijos ir dailės muziejaus filialo – K. Donelaičio muziejaus Tolminkiemyje ekspozicija, aplankys poeto gimtinę Lazdynėliuose. Numatyti menininkų susitikimai su Karaliaučiaus krašto kultūros atstovais.

sumanymo autorė Lietuvos dailininkų sąjungos Tapytojų sekcijos pirmininkė Arūnė Tornau.

Lietuvos dailininkų sąjungos sumanymą remia Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetas ir Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija.

Seimas yra nutaręs 2014-uosius paskelbti K. Donelaičio metais, minint 300 metų nuo kūrėjo gimimo, atsižvelgiant į tai, kad šios iškilių datų minėjimas sudaro sąlygas aktyvesniam kultūriniam šio Europos regiono bendradarbiavimui, lituanistiniam paveldui atnaujinti ir puo-

K. Donelaičio muziejus Tolminkiemyje. www.google.com/imgres nuotr.

Kristijono Donelaičio 300-ųjų gimimo metinių jubiliejui paminėti Lietuvos dailininkų sąjungos galerijose, Vilniaus rotušėje, Parlamento galerijoje Seime numatyta surengti tapybos, grafikos ir skulptūros parodas. Vėliau parodos bus pristatytos ne tik Lietuvos miestų galerijose ir muziejuose, bet ir Karaliaučiuje, Vokietijoje, Lenkijoje.

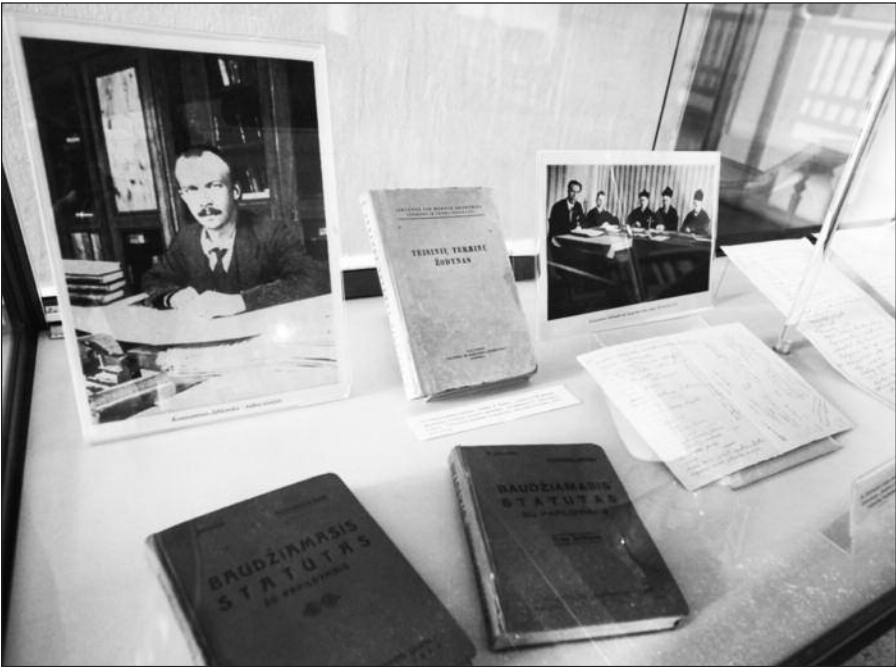
„Menininkai, norėdami įamžinti Donelaičio atminimą, kūrybinių minčių ieško ne tik rašytiniame palikime, bet ir lankydami kraštą, kuriame gimė ir gyveno Donelaitis. Tam, kad būsimi kūriniai būtų įtaigūs, norime pamatyti būdingą krašto peizažą, autentišką aplinką ir pajusti tikrą išgyvenimą“, – sako

selėti, K. Donelaičio kūrybai pasaulyje skleisti, kultūrinei bendruomenei Lietuvoje ir užsienyje telkti, donelaitikai įprasminti.

1977 m. Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) sprendimu K. Donelaičio poema „Metai“ įtraukti į pasaulinį literatūros šedevrų sąrašą.

Tolminkiemyje prieš daugiau kaip 30 metų sukurta K. Donelaičio memorialinė ekspozicija vertinama kaip nušiuusi ir moraliai pasenusi, tačiau tikimasi, kad iki K. Donelaičio 300 gimimo metinių minėjimo ir ekspozicija, ir visas muziejaus kompleksas bus atnaujinti ir lauks lankytojų.

ELTA

Lietuvos mokslų akademijos (LMA) Vrublevskių bibliotekoje atidaryta paroda, skirta iškilaus Lietuvos mokslo organizatoriaus, krašto istorijos, archeologijos, archeografijos, teisės tyrėjo ir šaltinių skelbėjo akademiko Konstantino Jablonskio 120-osioms gimimo metinėms paminėti. Ji veiks iki rugsėjo 6 dienos.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

IV meninė „Pakūtos dozė“

Rugpjūčio 24–26 dienomis Pakutuvėnuose vyks kūrybinis meno savaitgalis „Pakūtos dozė“, kuomet dalintis savo kūryba susirinks skirtingų sričių menininkai

Gedimino Numgaudžio, OFM nuotr.

Sumanymas – kaip ir kiekvienais metais susirinkti palydėti vasarą, klausantis gerų koncertų ir įdomių pranešimų. Savaitgalis prasidės šv. Mišiomis, po kurių vyks koncertai. Rugpjūčio 25 d. bus galimybė mokytis kalvystės, sužinoti apie uoslės meną ir kvapus ir mokytis gyvenimo su gamta bei gamtoje.

Amerikos lietuviams gerai pažįstamo brolio pranciškono Gedimino Numgaudžio, OFM sumanymu menininkai kviečiami pabūti kartu, pasidalinti patirtimi ir tokiu būdu bent kiek panaikinti Lietuvoje tarp kūrėjų tvyrantį uždarumą.

Tai dienos, skirtos grožiui, kalbėjimuisi, dalijimuisi, susitaikymui ir atvirumui. <http://pakuta.lt/info>

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Londonas (ELTA) – Londono olimpinių žaidynių organizatorių surengtame internetiniame aukcione Lietuvos vėliava, kurią per žaidynių atidarymo iškilmes nešė disko metikas Virgilijus Alekna, parduota už 1,010 svarų (apie 4,430 litų). Pirmas pasiūlymas už Lietuvos vėliavą buvo 6 svarai. Aukcioną laimėjo Saffet vardu užsiregistravęs pirkėjas. Užrašas „Lithuania“, kuris taip pat buvo nešamas per žaidynių atidarymą, parduotas už 330 svarų (apie 1,450 litų). Beje, Latvijos vėliava buvo parduota už 1,550, o Estijos – už 655 svarus. Internetiniuose aukcionuose dar galima įsigyti įvairių su Londono olimpinėmis žaidynėmis susijusių daiktų, tarp jų – ir krepšinio lanką.

Irytas.lt nuotr.

Prezidentė su Lietuvos kariuomenės vadu aptarė „meškiukų įvykį“

Vilnius (Delfi.lt) – Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė rugpjūčio 20 d. susitiko su Lietuvos kariuomenės vadu generolu leitenantu Arvydu Pociumi aptarti oro erdvės apsaugos klausimus po švedų įvykdytos „pliusinių meškiukų“ akcijos.

Šis iš anksto neskelbtas susitikimas įvyko netylant diskusijoms dėl praeitą mėnesį surengtos švedų aktyvistų akcijos, kai jie iš Lietuvos iškridę į Baltarusiją išmėtė tūkstantį pliusinių meškiukų su šūkiomis už

žodžio laisvę.

Kariuomenės vado atstovas spaudai kapitonas Skomantas sakė, kad šis įvykis prezidentės ir A. Pociaus susitikime buvo aptartas tarp kitų klausimų. Lietuvos valdžia iš pradžių teigė neturinti informacijos apie šį įvykį, bet praeitą savaitę Generalinė prokuratūra pranešė, kad dėl neteisėto sienos kirtimo pradėtas išteisininis tyrimas. Lietuvos kariuomenė teigia, kad sienos kirtimo ji nepastebėjo.

PLB – prieš platesnį istorinės vėliavos naudojimą

Vilnius (BNS) – Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) pareiškė, kad jai kelia susirūpinimą siekis plačiau naudoti istorinę vėliavą su Vyčiu. Vilniuje posėdžiavęs PLB Seimas priėmė rezoliuciją dėl Lietuvos trispalvės. Remdamasi 1949 m. priimta Lietuvių charta, kurioje parašyta, kad lietuvių tautinės spalvos yra geltona, žalia ir raudona, PLB teigia nepritarianti įstatymo pataisoms, išplečiančioms istorinės vėliavos naudojimą. Jie kreipėsi į Seimą prašydami atsižvelgti į šią rezoliuciją.

Buvusiai PLB valdybos pirmi-

Kompozitoriaus B. Kutavičiaus portretas – Išeivijos studijų dienos

Londonas (ELTA) – Londono „Santaros-Šviesos“ klubas „Lietuvių sodyboje“ jau antrus metus rengia Išeivijos studijų dienas, suburdamas užsienyje ir Lietuvoje gyvenančius lietuvius atvirai diskusijai lietuvių tautos, Lietuvos kultūros, šviesuomenės ir valstybės raidos klausimais.

Rugsėjo 8–9 d. vyksiančių Išeivijos studijų dieną išvakarėse Londone

ninkei Reginai Narušienei nesuprantama, kodėl norima plačiau naudoti vėliavą su Vyčiu. Esą tai tik įneštų daugiau painiavos. Anot R. Narušienės, Lietuva turi vienintelę valstybinę vėliavą – Trispalvę.

Seimo nariai konservatoriai Kęstutis Masiulis ir Stasys Šedbaras pateikė Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo pataisas, kuriomis siūlo papildyti Lietuvos valstybės istorinės vėliavos iškėlimo vietų ir progų sąrašą. Projektui po pateikimo Seimas pritarė.

vyks kompozitoriaus Broniaus Kutavičiaus 80-mečio minėjimas. Vakaro metu dalyviams bus pristatytas vieno žymiausių Lietuvos menininkų gyvenimo bei kūrybos kelias, bus rodomas režisierės Dalios Kutavičienės sukurtas kompozitoriaus portretas. Dvi dienas vyksiančios konferencijos tema – „Išeivijos kūrėjų ir Lietuvos kultūros santykis“.

Patikrinta prezidento V. Adamkaus sveikata

Vilnius (ELTA) – Kadenciją baigęs Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus rugpjūčio 20 d. apsilankė Santariškių klinikoje. Jo asmeninis gydytojas Remigijus Nargėla sakė, kad V. Adamkus atvyko atlikti kasmetinės sveikatos patikros.

Prezidentui buvo paimti kraujo ir kiti mėginiai, artimiausiu metu planuojama atlikti daugiau tyrimų.

Pasak R. Nargėlos, po pirminės apžiūros aišku, kad V. Adamkaus sveikatos būklė yra gera. 85-erių V. Adamkus anksčiau yra sakęs, kad ne tik sveikai maitinasi, bet ir sportuoja. Kadenciją baigęs šalies vadovas apie savo sveikatą visuomenę nuolat praneša nuo 1998 m., kai buvo pasigirdę gandų, jog jis serga onkologine liga.

JAV generolas atvyko į Afganistaną

Kabulas (BNS) – Aukšto rango JAV kariuomenės pareigūnas atvyko į Afganistaną, kad aptartų didėjančią afganistaniečių saugumo pajėgų išpuolių prieš NATO karius skaičių.

JAV Jungtinio štabų vadų komiteto pirmininkas generolas Martin Dempsey susitiko su NATO vadais ir pareigūnais aptarti vadinamuosius „žaliųjų prieš mėlynuosius“ išpuolius. Generolas į Afganistaną atvyko po rugpjūčio 19 d. įvykio, kurio metu policijos uniformą vilkėjęs afganistanietis nušovė NATO karį. Tai de-

šimtas JAV kariškis, žuvęs per tokį išpuolį per dvi savaites.

JAV gynybos sekretorius Leon Panetta paragino Afganistano prezidentą Hamid Karzai gerinti bendradarbiavimą su tarptautinėmis pajėgomis, kad būtų užkirstas kelias tokiems išpuoliams. Talibanų kovotojai aktyviai verbuoja Afganistano saugumo pajėgų narius ir viešai paskelbė, kad tai yra pagrindinė jų strategijos prieš Tarptautines paramos pajėgas dalis.

A. Lukašenka atleido URM vadovą

Minskas (BNS) – Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka atleido Sergej Martynov iš užsienio reikalų ministro pareigų. Prezidento spaudos tarnyba pranešė, kad S. Martynov atleido „dėl išėjimo į kitą darbą“. Tiesa, į kokias pareigas jis pereina, nepatiksino. Baltarusija šiuo metu yra itin įtemptuose santykiuose su Švedija dėl vadinamo „pliusinių meškiukų įvykio“. S. Martynov dirbo diplomatinėje tarnyboje

nuo devinto dešimtmečio.

Naujuoju URM vadovu paskyrė Vladimir Makėj, iki šiol vadovavusių prezidento administracijai. V. Makėj yra įtrauktas į Europos Sąjungos juodąjį Baltarusijos valdininkų sąrašą. Įtrauktiesiems į minėtą sąrašą draudžiama įvažiuoti į ES. Briuselio manymu, šie asmenys yra atsakingi už žmogaus pažeidimus per rinkimus Baltarusijoje ir Baltarusijos opozicijos persekiojimą.

JAV įtaria „Deutsche Bank“ padedant Iranui

New York (BNS) – Jungtinėse Valstijose pradėtas tyrimas kai kurių šalyje veikiančių bankų padaliniuose, kurie įtariami verslo ryšiais su Iranu. Tarp bankų, rizikuojančių sulaukti apribojimų, yra garsusis Vokietijos bankas „Deutsche Bank“.

Kol kas jokie kaltinimai banko vadovybei nepateikti. „Deutsche Bank“ neigia turįs verslo ryšių su Iranu. Oficialiais duomenimis, šis

bankas dar 2007 metais atsisakė bet kokių verslo sandorių su tokiomis šalimis kaip Šiaurės Korėja, Sudanas ir Iranas. Pagal JAV valdžios nustatytas taisykles, apribojimai gali būti taikomi tiems, kas padeda Teheranui priešintis tarptautinio spaudimo režimui. Anksčiau JAV jau skyrė baudas kai kurių šalių, tarp jų ir Kinijos, įmonėms.

Pietų Amerikos šalys palaiko Ekvadoro sprendimą dėl J. Assange

Kitas (BNS) – Kitos Pietų Amerikos šalys palaiko Ekvadoro sprendimą suteikti prieglobstį „WikiLeaks“ įkūrėjui Julian Assange. Pietų Amerikos Tautų Sąjunga Ekvadore surengė susitikimą ir pareiškė, kad palaiko šalies sprendimą suteikti J. Assange politinį prieglobstį.

J. Assange nuo birželio mėnesio gyvena Ekvadoro ambasadoje Londone, nes pralaimėjo bylą dėl ekstradicijos Švedijai, kur jis kaltinamas seksualiniais nusikaltimais. Jungtinė Karalystė pareiškė, kad gali laikinai

panaikinti Ekvadoro ambasados diplomatinį statusą ir į ją įsiveržę pareigūnai sulaikytų J. Assange.

Ekvadoro prezidentas Rafael Correa užsiminė, kad J. Assange galėtų bendradarbiauti su Švedija, jei gautų užtikrinimą, kad Švedija jo neišduos trečiajai šaliai. J. Assange rugpjūčio 20 d. padarė pirmą viešą pareiškimą nuo to laiko, kai apsistojo Ekvadoro ambasadoje. Jis ragino JAV vyriausybę „išsizadėti prieš ‘WikiLeaks’ nukreiptos raganų medžioklės“.

Rusijos gyventojų skaičius didėja dėl imigracijos

Maskva (BNS) – Rusijos federalinė statistikos tarnyba pranešė, kad nuo šių metų pradžios gyventojų skaičius padidėjo 58,600 žmonių ir liepos 1 d. pasiekė 143,1 mln. Pernai gyventojų padaugėjo 5,100. Natūralų gyventojų skaičiaus mažėjimą atsveria ir 150,3 proc. viršija imigracija.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin sakė, kad, pagal 2010 m. priimtą Rusijos migracijos politikos koncepciją, gyventojų skaičius iki 2025 m. gali siekti 146 mln.

Pagal gyventojų skaičių Rusija yra aštunta valstybė pasaulyje. Iširus sovietų blokui, Rusijos gyventojų skaičius pradėjo staigiai mažėti, daugiausia dėl išaugusio vyrų mirštumo. Vyriausybė siekia šią tendenciją

sustabdyti ir teikia išmokas šeimoms, kurios turi daugiau nei vieną vaiką.

Delfi.lt nuotr.

ŠVENTADIENIS

20 Eilinis sekmadienis

Liudytojų maistas

FRANCOIS XAVIER NGUYEN VAN THUAN

Teksto autorius François-Xavier Nguyễn Văn Thuận (1928–2002) – vietnamietis arkivyskupas, trylika metų praleidęs komunistinio režimo kalėjime. Grįžęs į laisvę buvo pakeltas kardinolu, paskirtas vadovauti popiežiškajai Taikos ir teisingumo tarybai Vatikane. Palaimintasis popiežius Jonas Paulius II jo paprašė vesti tradicines gavėnios rekolekcijas jam ir Romos kurijos nariams jubiliejiniiais 2000 metais. „Ar jau žinote apie ką kalbėsime?“ – „Apie viltį“ – atsakė popiežiui kardinolas Van Thuan. „Pasiremkite savo patirtimi“, – paragino jį Jonas Paulius II, o rekolekcijų vadovas taip ir padarė. Vėliau jo meditacijos virto knyga „Vilties liudytojai“ (Testimoni della speranza), iš kurios ir parinkta ši ištrauka Eucharistijos tema. 2007 m. pradėta jo beatifikacijos byla.

Kai 1975-aisiais mane uždarė į kalėjimą, viduje iškart iškilo sunkus klausimas: „Ar galėsiu dar kada nors švęsti Eucharistiją?“ To paties vėliau manęs klausė tikintieji. Vos išvydę, jie man uždavė klausimą: „Bet ar jūs galėjote aukoti Mišias?“ Tuo metu, kai netekome visko, ką turėjome, Eucharistija vyravo virš visų mūsų minčių: Gyvenimo duona. „Kas valgys šią duoną – gyvens per amžius. Duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas už pasaulio gyvybę“ (Jn 6, 51). Kiek kartų prisimindavau Abisinijos kankinių (IV a.) žodžius: „Sine Domino non possumus! – negalime gyventi, nesūvesdami Eucharistijos“.

Visais laikais, o ypač persekiojimų metu, Eucharistija buvo krikščionių gyvenimo paslaptis: liudytojų maistas, vilties duona. Euzebijus Cezarietis primena, kad krikščionys net persekiojami nesiliaudavo šventę Eucharistijos: „Kiekviena vieta, kur buvo kenčiama, mums tapo šventimo vieta... nesvarbu, ar tai buvo laukas, dykuma, laivas, pasiūrė, kalėjimas...“ XX amžiaus kankinių sąvadas kupinas jaudinamų pasakojimų apie koncentracijos stovyklose slapta švenčiamą Eucharistiją. Juk be Eucharistijos neįmanomas Dievo gyvenimas!

„Mano atminimui“

Per Paskutinę Vakarienę Jėzus išgyvena savo žemiškojo gyvenimo pakilimą: patį didžiausią savęs dovanojimą iš meilės Tėvui ir mums, – jis pasireiškia Jo auka, kurią Jis iš anksto atlieka, dovanodamas savo kūną ir kraują. Būtent šį kulminacinį įvykį, o ne kurį nors kitą (kad ir koks nuostabus jis būtų, tarkime, Atsimainymas ar vienas iš Jo stebuklų), Jėzus palieka mums kaip savo atminimą. Palieka Bažnyčioje atminimą – buvimą to aukščiausio meilės

ir kančios ant kryžiaus įvykio, kurį Tėvas padaro amžiną ir šlovingą prikeldamas Jį. Kad gyventume iš Jo, kad gyventume ir mirtume kaip Jis. Jėzus nori, kad Bažnyčia Jį prisimintų ir išgyventų Jo jausmus bei aukos pasekmes per Jo gyvą buvimą: „Tai darykite mano atminimui“ (plg. 1 Kor 11, 24).

Grįžtu prie savo patirties. Kai mane suėmė, turėjau išeiti tučtuojau, tuščiomis rankomis. Kitą rytą man buvo leista parašyti saviškiams, kad paprašyčiau būtiniausių dalykų: drabužių, dantų pastos... Parašiau: „Prašau, atsiųskite man truputį vyno, kaip vaistų nuo skrandžio skausmų.“ Tikintieji iškart suprato. Atsiuntė man nedidelį buteliuką Mišių vyno, užklijavę etiketę: „Vaistai nuo skrandžio skausmų“, ir ostijų, paslėptų žibintuvėlyje nuo drėgmės.

Policininkas paklausė:
– Jums skauda skrandį?
– Taip.
– Štai jums vaistai.

Niekada nesugebėsiu perteikti savo džiaugsmo: kasdien su trimis vyno lašais ir vienu vandens lašu delyne švenčiau Mišias. Tai buvo mano altorius ir mano katedra! Man tai buvo tikras vaistas sielai ir kūnui: „Nemirtingumo vaistas, mirties priešnuodis, kad visada turėtume gyvenimą Jėzuje“, – kaip sako Ignotas Antiochietis. Kaskart turėjau galimybę ištiesti savo rankas ant kryžiaus kartu su Jėzumi, išgerti su Juo pačią karčiausią taurę. Kasdien kartodamas konsekravimo žodžius, visa širdimi ir visa siela patvirtindavau naują paklą, amžiną susitarimą tarp manęs ir Jėzaus, per Jo kraują sumišusį su manuoju. Gražiausios mano gyvenimo Mišios!

„Kas mane valgo, gyvens per mane“

Metų metus maitinausi gyvenimo duona ir išganymo taure. Žinome, kad sakramentinis aspektas maisto, kuris sotina, ir gėrimo, kuris stiprina, nukreipia į gyvenimą, kurį Kristus mums dovanoja ir perkeitimą, kurį Jis atlieka: „Eucharistijos poveikis yra tas, kad jį perkeičia žmogų į Kristų“, – teigia Bažnyčios tėvai.

Leonas Didysis sako: „Dalyvavimas Kristaus kūne ir kraujyje padaro ne ką kitą, kaip mūsų perkeitimą į tai, ką priimame.“ Augustinas į Jėzaus lūpas įdeda tokius žodžius: „Ne tu mane pakeisi į save, tarsi savojo kūno maistą, bet pats būsi perkeistas į mane.“ Per Eucharistiją mes, kaip sako Kirilas Jeruzalietis, tampame „vieno kūno ir vieno kraujo su Kristumi“. Jėzus gyvena mumyse ir mes jame. Tam tikra „simbiozė“ ir buvimas vienas kitame: Jis gyvena manyje, pasilieka manyje, veikia per mane.

Nukelta į 11 psl.

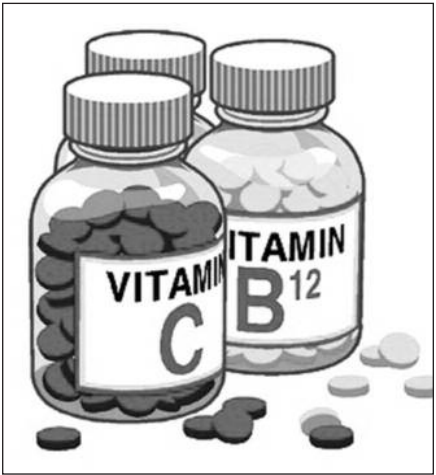
SVEIKATA

Ar ne per daug vartojame vitaminų ir papildų?

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Milijonai suaugusių JAV gyventojų kasdien vartoja įvairius papildus (angl. supplements), kurių sudėtyje yra įvairūs vitaminai ir mineralai, vaistiniai augalai. Nors papildų vartojimas nuolat didėja, klausimas, ar žmonės tapo sveikesni, ar sumažėjo apsilankymų pas gydytojus skaičius, išlieka.

Atrodo, jog tvirtinti, kad žmonės yra sveikesni, negalima. Gausėja ligonių, sergančių diabetu, padidintu kraujo spaudimu, įvairiais vėžiniais susirgimais bei kitomis lėtinėmis ligomis, skaičius. Jei 1988 m. 42 proc. gyventojų vartojo įvairius papildus, tai 2006 m. šis skaičius išaugo iki 53 proc. Dauguma papildus vartojančių įsitikinę, kad taip jie papildė savo nevisavertę mitybą, vartodami perdirbtą ir „greitą maistą“, taip pat mažina stresą, esant įtemptam gyvenimo būdai ir ritmui.

Pastaruoju metu vis daugiau atliekama tyrimų, norint nustatyti, ar tikrai daugiau vitaminų yra naudinga organizmui, ar tikrai žmonės gali tapti sveikesni, vartodami papildus, ar yra saugu juos vartoti. Federal Drug Administration (FDA) netikrina vitaminų ir papildų kaip kitų vaistų, todėl gamintojams nėra būtina įrodyti jų saugumą ir veiksmingumą.

Kai kuriose laboratorijose atliekami kraujo tyrimai vitaminų kiekiui organizme nustatyti. Esant jų trūkumui, pritaikomas individualus jų kiekis. Dauguma mokslininkų bei medikų teigia, kad geriausias būdas aprūpinti organizmą būtinais vitaminais yra teisingas maitinimasis. Tik su maistu gaunami vitaminai yra pilnai organizmo pasisavinami, yra išvengiama pervartojimo pavojaus.

Kadangi vyrauja nuomonė, kad vitaminų naudojimas yra naudingas, tai vartojant jų daugiau, tikimasi, kad bus dar didesnė nauda. Tačiau žmonės nepagalvoja, kad vitaminai, kaip ir kiti vaistai, gali turėti nepageidaujamą poveikį. Kartais jis pasireiškia net vartojant ir nedidelius vitaminų ar papildų kiekius.

Vitaminas A – Vartojant didelį šio vitamino kiekį galima sau pakenkti daugiau, nei turėti naudos. Per didelis šio vitamino kiekis gali sukelti irzlumą, galvos skausmus, pykimą, sutrikdyti miegą, sumažinti apetitą, pakenkti kepenims, padidinti osteoporozę (kaulų retėjimą), dėl ko gali padažnėti klubo kaulo lūžiai.

Vitamino B junginiai (angl. complex) – Įvairūs vit. B, sudėti į vie-

ną kapsulę, yra dažniausiai perkami vitaminai. Vit. B trūkumas gali sąlygoti energijos trūkumą, padidintą įtampą ir nerimą, taip pat miego sutrikimus. Nėra tiksliai nustatytas žmogui reikalingas vit. B kiekis, bet per didelis jų kiekis gali sukelti vidurių užkietėjimą, sudirginti skrandį, išsaukti įvairius patinimus. Vit. B12 poveikyje gali atsirasti bėrimas (angl. acne). Kai kurie vit. B gali sukelti mieguistumą, todėl vartojant reikia įsitikinti, ar galite vairuoti.

Vitaminas C – Žmonės plačiai vartoja šį vitaminą, siekdami sustiprinti imuninę sistemą ir pagerinti sveikatą. Vit. C yra tirpus vandenyje vitaminas, todėl jo perteklius yra lengvai iš organizmo pašalinamas. Todėl kenksmingas poveikis nestebimas. Retais atvejais gali pasitaikyti viduriavimas, pykinimas ir galimas dantų emalio pakenkimas. Ilgai vartojant didelį vit. C kiekį padidėja jo pašalinimas per inkstus, kuris išlieka ir nutraukus vitamino vartojimą, todėl gali išsivystyti vit. C stokos požymiai.

Vitaminas D – Pastaruoju metu vit. D yra vienas iš populiariausių ir naudingiausių vitaminų. Vartojant šį vitaminą pagerėja nuotaika, miegas, susitvarko fiziologiniai organizmo procesai. Kai kurie žinovai teigia, kad vit. D sumažina riziką susirgti daugeliu ligų, tarp jų ir autizmu, diabetu, autoimuninėmis bei piktybinėmis ligomis. Per didelis vit. D kiekis gali sąlygoti pykinimą, vėmimą, kaulų silpnumą, hiperkalcemiją (per didelį kalcio kiekio patekimą iš kaulų į kraują), inkstų akmenis, organų sukalkėjimą.

Kalcis kartu su vitaminu D užtikrina kaulų stiprumą. Per didelis kalcio kiekis lemia jo padidėjimą kraujyje. Taip pat išsivysto vidurių užkietėjimas, sudirginamas skrandis, stebimas padidintas dujų išsiskyrimas, vargina nuotaikos svyravimai, galvos skausmai, troškulys.

Vitaminas E – Dar taip neseniai vit. E buvo laikomas vienu iš naudingiausių vitaminų, bet šiuo metu jo populiarumas žymiai sumažėjo. Vartojant per didelį jo kiekį stebimas silpnumas, nuovargis, pykinimas, viduriavimas, įvairūs kraujavimai, taip pat gali susilpnėti regėjimas.

Vartojami vitaminai ir papildai gali turėti įtakos vartojamiems vaistams. Pvz., Jonažolės gali veikti cholesterolio lygį kraujyje ir sumažinti cholesterolio kiekį mažinančių vaistų veikimą. Spanguolių papildai gali sustiprinti kraują skystinančių vaistų (aspirin, plavix, warfarin) veikimą ir sukelti kraujavimus.

Nepaisant, kad vitaminai ir papildai yra parduodami be receptų, tai nereiškia, kad jie yra saugesni nei receptiniai vaistai. Siūloma prieš vartojant vitaminus bei kitus papildus pasitarti su gydytoju, kuris parinks tinkamą jų kiekį, nurodys jų naudą bei supažindins su žalingais poveikiais.

Būkite sveiki!

Paruošta pagal „The Regional News“, Algimantas Raugalė „Klinikinė pediatrijos farmakologija ir farmakoterapija“.

SIŪLO DARBĄ

European Restaurant in Lemont
looking for part time person with
kitchen experience.
Call 630-464-8773

Sewing/Installing fabric on walls
WOMEN and men with artistic
touch can apply. Reliable, must
speak English, have car. Will train,
full time, Palatine. 847-202-0642

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 54

Išimties tvarka rengiuosi suteikti Lietuvos pilietybę Jonui Mekui. E. Kūrio tvirtinimu, Konstitucijai tai neprieštaraus.

Po pietų netikėtai sužinojau (į Prezidentūrą paskambino premjero G. Kirkilo patarėjas), kad sudaryta specialioji komisija, kuri aiškinsis, ar Generalinė prokuratūra gerai atliko savo darbą tirdama Vytauto Pociūno žūtį Baltarusijoje. Visiškai nesuprantu nei kam reikalinga tokia komisija, nei jos sudarymo principų – prokurorų darbą vertins politikai, Vyriausybės atstovai, visuomenininkai. Man siūloma deleguoti patarėją Mindaugą Ladigą. Pasakiau kategorišką „ne“. Prezidento atstovo ten nebus, nes nesuvokiu, kaip gali kažkokia visuomeninė komisija vertinti prokuratūros darbą, – institucijos, kuri pagal Konstituciją teisės sistemoje atstovauja valstybei.

Žinoma, visame pasaulyje įprasta, kad išskirtiniais atvejais, kilus didelių abejonių kokiose nors bylose, gali būti skiriamas specialus nepriklausomas prokuroras. Bet tai profesionalas, o ne politikuojanti partinių žaidimų principais sudaryta komisija. Jei deleguočiau į ją savo atstovą, tik pripažinčiau, kad prokuratūra nepajėgi atlikti Konstitucijoje numatytų funkcijų.

Nepaisydama neigiamos mūsų pozicijos, Vyriausybė vis viena paskelbė, kad sudaroma komisija. Iškviečiau į Prezidentūrą generalinį prokurorą Algimantą Valantiną. Jis laikėsi tokios pat nuomonės kaip ir aš: specialiosios komisijos sukūrimas prokuratūros darbui tiriant V. Pociūno bylą vertinti reiškia, kad griauunami teisinės sistemos pamatai, ir jam esą telieka viena išeitis – atsistatydinti. Atsakiau, kad jo atsistatydinimo nepriimu, ir paprašiau V. Pociūno bylą tuoj pat perduoti teismui. Generalinis prokuroras pažadėjo tai padaryti dar šiandien.

Tuomet paskambinau premjerui G. Kirkilui ir pasakiau, kad esu nusistatęs prieš jo sudarytą komisiją, nes tai daro didelę žalą mūsų teisei sistemai. Pasirodo, jis tuo metu važiavo į konservatorių sueigą Giruliuose – gal komisija būtų buvusi jo dovanėlė? G. Kirkilas tik paklausė, ką jam dabar daryti. Pasakiau, kad jis turi atsaukti nutarimą sudaryti komisiją ir paaikškinti, jog V. Pociūno byla jau perduota teismui, o anks-

čiau jis apie tai dar nebuvo informuotas. G. Kirkilo atsakymas nuskaubė netvirtai.

Aišku, kad tokia komisija ne kas kita, kaip primityvus politikavimas artėjant Seimo rinkimams. Bet ar ne per anksti startuoja partiniai žaidimai? Iki finišo gali ir kvapo pritrūkti.

PASTABOS PARAŠTĖSE

Tvirtai laikiausi ir laikausi nuostatos, kad Vytautas Pociūnas žuvo tarnaudamas Lietuvai, todėl ir apdovanojau jį po mirties valstybės ordinu, nors dėl to sulaukiau ne tik pritrimo, bet ir kitikos. Tiesa, iki šiol nėra aiškiai įrodyta nei kad tai buvo nelaimingas atsitikimas, nei kad su mūsų pareigūnu susidorota. Vis dėlto į užsienį jis buvo išsiųstas valstybės ir žuvo eidamas savo pareigas. Todėl V. Pociūnas nusipelno mūsų pagarbos ir dėkingumo net ir tvirtai nežinant, kas lėmė jo žūtį Baltarusijoje.

Juo labiau apgailėtina, kad ši nelaimė buvo politizuojama ir mūsų politikieriai mėgino nepakankamai aiškias V. Pociūno mirties aplinkybes panaudoti savo siauriems partiniams interesams.

2007 metų rugpjūčio 20 diena, Vilnius. Kaip ir buvo galima tikėtis, spauda jau taršo Gedimino Kirkilo sudarytą komisiją. Premjero referantai skambinėja į Prezidentūrą, bet mes atsakome, kad tai Vyriausybės problema – tegul patys kapstosi iš dviprasmiškos padėties.

Vakare skambino Birutė Garbaravičienė ir papasakojo apie konservatorių stovyklą Giruliuose. Jai sunkiai suprantamas 2K – G. Kirkilo ir A. Kubiliaus – spektaklis dėl Vytauto Pociūno žūties ir išpuolis prieš Generalinę prokuratūrą. Aptarėme ir Daukanto aikštėje šalia Prezidentūros rengiamo koncerto organizatorių tikslus. Čia jau aiškiai norima įgelti man. Birutė pasakojo, kad labai su trikęs Leonidas Donskis, įsipareigojęs pagroti gitara. Jis jaučiasi apgautas – Darius Kuolys jam sakęs, kad koncertas vyks Rotušės aikštėje, o iš tikrųjų prie Prezidentūros. Tai jau suteikia šiam renginiui politinį atspalvį. L. Donskis esą nerimauja, kad aš pamanyčiau, jog jis įsitraukė į kažkokią demonstraciją prieš mane. Paprašiau perduoti, kad neimtum į galvą, aš tikrai nieko blogo negalvoju.

Bus daugiau.

Prezidentas Valdas Adamkus dailosi, kas vyksta gražiausiose Aukštaitijos vietose.

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA JUNGtinėse AMERIKOS VALSTIJOSE
EMBASSY OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA TO THE UNITED STATES OF AMERICA

ATRANKA Į LIETUVOS AMBASADOS VAŠINGTONE KANCELIARIJOS VEDĖJOS PAREIGAS

2012-08-15

Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Meksikos Jungtinėms Valstijoms skelbia atranką į ambasados kanceliarijos vedėjos (sekretorės) pareigybę (darbuotojo, dirbančio pagal terminuotą darbo sutartį).

Ambasada ieško energingo, pareigingo, komunikabilaus, iniciatyvaus, galinčio ir norinčio dirbti nedideliame kolektyve žmogaus. Planuojama darbo pradžia 2012 m. spalio 1 d.

Reikalavimai:

- turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygtiną išsilavinimą (privalumas – išsilavinimas tarptautinių santykių, informacijos-komunikacijos, viešojo administravimo ir ekonomikos srityse);
- mokėti anglų kalbą ne žemesniu kaip įgudusio vartotojo C1 lygiu;
- būti susipažinusiam su Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės tarnybos, diplomatinės tarnybos ir ministerijos veiklą;
- gebėti analitiškai valdyti, vertinti ir sisteminti didelės apimties informacijos srautus; išmanyti raštvedybos pagrindus pagal Lietuvos Respublikos veikiančius reikalavimus; mokėti dirbti kompiuteriu, su Microsoft Office programomis ir kitomis organizacinės technikos priemonėmis;
- gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo veiklą;
- gebėti sklandžiai dėstyti mintis, bendrauti, būti pareigingam ir darbščiam;
- atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „slaptai“;
- būti susipažinusiam su JAV politine, ekonomine ir teisine sistema;
- darbo administracijoje patirtis – privalumas;
- turėti Lietuvos Respublikos pilietybę.

Funkcijos:

- gaunamos ir siunčiamos dokumentacijos tvarkymas, sisteminimas ir archyavimas;
- ambasados darbo organizavimas: telefono atsakinėjimas ir bendros informacijos teikimas, skambučių nukreipimas;
- LR ambasadoriaus pavaduotojo darbotvarkės tvarkymas (posėdžių, susitikimų, vizitų rengimas bei koordinavimas);
- raštų ir atsakymų į gaunamus raštus ir laiškus rengimas bei registravimas;
- bendravimas su interesantais, informacijos apie Lietuvą, jos istoriją, kultūrą ir kt. klausimais teikimas;
- organizacinė pagalba delegacijų vizitų ir ambasados renginių metu;
- programėlių ir skelbimų renginiams maketavimas
- kitų pavedimų vykdymas ir atsiskaitymas už juos.

Susidomėjusius prašome siųsti savo gyvenimo aprašymą ir motyvacinį laišką elektroniniu paštu **amb.us@urm.lt** iki **2012 m. rugsėjo 3 d.** (imtinai). Pirminę atranką praėję kandidatai bus kviečiami pateikti gyvenimo aprašyme pateiktą informaciją pagrindžiančius dokumentus ir atvykti į pokalbį dėl darbo arba apie jį pasikalbėti telefonu. Atrinktas kandidatas turės gauti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą dirbti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „konfidencialiai“.

Birutė P. Jakštys, gyvenanti Yorkville, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. laikraščio leidybai. Tariame Jums nuoširdų ačiū.

Kiekvienas turi savo žvaigždę, o kai kurie – ir visą žvaigždyną

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Neseniai vienas žurnalistas paklausė buvusio Ravinia festivalio muzikos vadovo Christoph Eschenbach: „Jei į savo namus vienai dienai išileistumėte ‘reality show’ filmavimo grupę, kas tokiame reportaže labiausiai nustebintų Jūsų gerbėjus?“ Maestro nusišypsojo ir atsakė: „Nemoku įjungti televizoriaus.“ Nesilygiuosiu į dirigentą kitur, tačiau televizoriaus ir aš nesu išijungęs jau gal penketą metų (na, gerai, gerai – su retomis išimtimis). Mano gyvenimas sukasi aplink radiją, internetą, o vasaromis – Ravinia teikiama malonumais. Kaip amerikiečiai pasakytų, „It’s home away from home...“

Iki tobulo trūko nedaug

Liepos 31-oji, karštas vasaros vakaras. Nuo Michigan ežero pučia švelnus vėjelis. Highland Park padangėje – ir Ravinia estradoje – nuostabūs žvaigždynas. Sužavėjo dirigento John Axelrod ir pianistės Gabriella Montero pirmoje dalyje virtuosiškai atliktas Edvard Grieg „Piano Concerto a-dur opus 16“ (ypač „Allegro marcato“). Iš pat pradžių atrodė, kad yra visi elementai, turintys užtikrinti nepakartojamą koncertą. Po pertraukos klausėmės Gustav Holst (1874–1934) kūrinio „The Planets, opus 32“. Mano kaimynė Viktorija Kašubaitė Matranga iš anksto palinkėjo gerų išpūdžių ir užtikrino, kad Holst kūrinys man tikrai patiks (prieš porą metų tą pačią muziką ji girdėjo Millennium Park, Čikagos centre). Nesiginčysiu, kūrinys – saldiniukas. Muziką lydėjo įdomus filmas-skaidrių kompozicija. Paruoštas profesionalo – astronomo Jose Francisco Salgado, šis vaizdinis priedas turėjo būti įdomus net ir mažai mokslu nutuokiančiam žiūrovui. Čikagos simfoninis orkestras grojo gerai, tačiau, mano galva, stigo režisūros, nebuvo sustyguotas laikas. Štai Marsas. Šaunu. Bet po to – per ilga pauzė. Kol vieni ploja, kiti eina iš salės... Venera – scenarijus kartojasi. Tokioje sumaištyje orkestras keliavo kosmosu iki pat Neptūno. Gaila, kad Axelrod kūrinio pradžioje klausytojai nebuvo išpėti susilaikyti nuo plojimų iki paskutinio akordo. Arba nepasistengė išvengti didesnių pauzių ir išlaikyti kūrinio vientisumo. Tikrai gaila – juk išpūdis būtų buvęs fantastiškas!

Rugpjūčio 4-tosios vakarą Ravi-

nia koncertavo populiari dainininkė Demi Lovato. Gabi vokalistė, dainų kūrėja, muzikantė, aktorė, jau nekalbant apie tai, kad ji – tiesiog graži ir jauna mergina! Vis dėlto nesitikėjau, kad tą vakarą Ravinia paviljoną ir parką užkariaus vaikai – „teenie-boppers“, t. y. 8–14 metų mergaitės. Kiek buvo klyksmo, koks joms buvo džiaugsmas! Supratau, kad Lovato yra šiuolaikinių paauglių ikona, kaip mano vaikystėje buvo grupė „The Beatles“.

Atgaiva buvo ir prancūzų pianisto Jean-Yves Thibaudet koncertas rugpjūčio 7 d. Iki tol aš jį neakivaizdžiai pažinojau iš radijo transliacijų bei įrašų, tad tiesioginis susitikimas buvo ypač malonus. Prancūzo talentas ypač išryškėjo antroje vakaro dalyje per Maurice Ravel „Piano concerto D major“, kuris yra skambinamas kairiąja ranka. Thibaudet interpretacija buvo stulbinanti. Tikėkimės jį dažniau pamatyti muzikinėse Čikagos scenose.

Rugpjūčio 14 d. nuvykau į Kiri Te Kanawa koncertą intymiajame Martin Theatre. Ji – viena mylimiausių sopranų anglosaksų pasaulyje, ypač JAV bei Didžiojoje Britanijoje. 1944 m. Naujojoje Zelandijoje gim-

Ravel gerbėjams prancūzas pianistas Jean-Yves Thibaudet padovanojo atminimą vakarą rugpjūčio 7 d.

sios operos solistės repertuare vyrauja Mozart, Strauss, Verdi, Handel bei Puccini kūriniai. Ir šis vakaras neapsiėjo be Strauss („Stadchen“, „Morgen“ bei „Cacilie“), jis taip pat buvo papuoštas Vivaldi, Giacomelli, Liszt, Barber, Berlioz, Massenet, Korngold bei Heggie kūriniais. Jeigu pirmieji koncerto kūriniai – Vivaldi ir Giacomelli – nuskambėjo kiek blankokai, tai į pirmos dalies pabaigą primadona įsijautė ir šmaikščiai

Visų mėgstama roko grupė „Duran Duran“ Ravinia pirmą kartą pasirodys rugpjūčio 29 d.

atliko Samuel Barber „Do Not Utter a Word“ (iš operos „Vanessa“). Aš ypač likau pamalonintas, išgirdęs Te Kanawa puikiai atliekamą Massenet „Adieu, notre petite table“ (iš operos „Manon“) bei, deja, retai, girdimą Korngold „Glueck, das mir verblieb“ (iš operos „Die tote Stadt“). Bisui buvo parinkta visų mėgstama arija „O mio bambino caro“ iš Puccini operos „Gianni Schicchi“. Divai akompanavo Kevin Murphy. Įvertinimas – penki balai be didesnių priekaištų.

Sezono akordai greitai nutils

Amerikos džiazo legenda Anita Baker pirmą kartą Ravinia pasirodys šeštadienį, rugpjūčio 25 d., 7:30 val. v.

Žavingoji Kiri Te Kanawa atliko ypatingą koncertą rugpjūčio 14 d. „Martin Theater“.

Ji – net aštuonių „Grammy“ apdovanojimų savininkė, jos sąskaitoje – du auksiniai bei keturi platininiai albumai. Tie, kurie prisimena jos „Ain’t No Need to Worry“, „Giving You the Best I Got“ bei „I Apologize“, supras, kodėl stipriai agituojau nepraleisti šios atlikėjos kūrybinio vakaro.

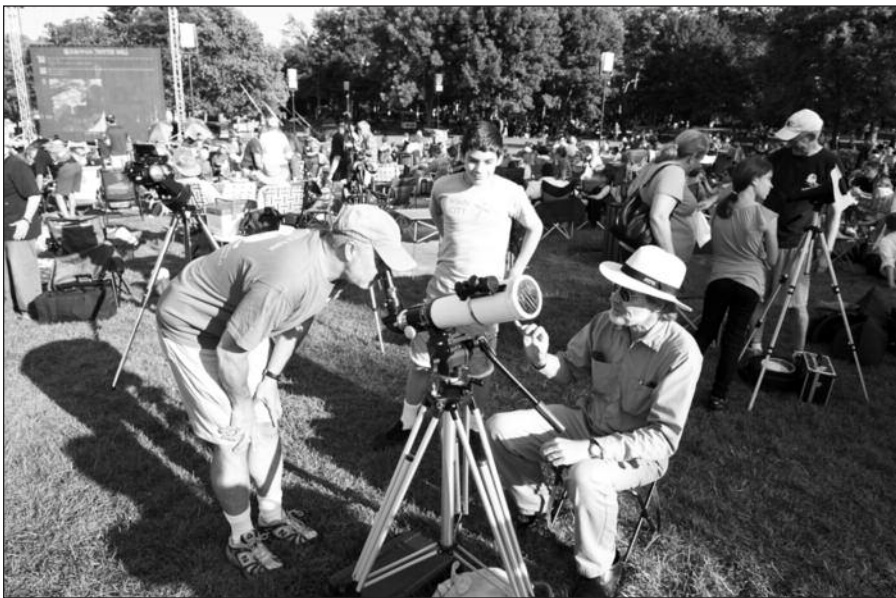
Modernaus šokio gerbėjams būtina savo kalendoriuose pasižymėti rugpjūčio 28-ąją. Tą antradienio vakarą į Highland Park sugrįžta šokių trupė „Momix Botanica“. Šis unikalus ansamblis stulbina savo vaizduote, tuo pačiu jo menas yra prieinamas ir suprantamas visiems. Net jei nesate dideli šiuolaikinio šokio gerbėjai, „Momix Botanica“ atveju tinka prieš daugelį dešimtmečių amerikiečių drėbsnių reklamoje nuskambėjęs šūkis: „Try it – you’ll like it...“

Sunku patikėti, kad pirmąsyk Ravinia scenoje pasirodys „Duran Duran“! Ši britų roko grupė pagarsėjo 9-ame dešimtmetyje, „when rock was rock“. Muzikantai daug dėmesio

skiria ne tik savo muzikai, bet ir sceniniam įvaizdžiui – ne veltui pramogų pasaulyje jie linksniuojami kaip „the prettiest boys in rock“. Beje, grupė „Duran Duran“ dalyvavo ir šių metų Londono olimpiados atidaryme, ten atliko jau klasika tapusį savo 1981 m. kūrinį „Planet Earth“. Nebuvau tarp išrinktųjų, dalyvavusių olimpinių žaidynių atidaryme, tačiau esu ramus, nes žinau, kad greitai išgirsiu „Duran Duran“ arti savo namų. Ir dar viena alternatyva: jei nepakliūtumėte į jų koncertą trečiądienį, rugpjūčio 29 d., 7:30 val. v. (nes bilietai greitai tirpsta), žinokite, kad verta išsigyti vieną naujausių šios grupės albumų „All You Need is Now“.

Populiariausias Amerikos orkestras taip pat sugrįžta į Čikagą! Sezono uždaryme išgirsime itin talentingų muzikantų kolektyvą „The Knights“. Prieš daugiau nei dešimtmetį New York mieste suėjo kartu muzikantai, kompozitoriai, dainų tekstų autoriai, aranžuotojai ir nutarė propaguoti visus muzikinius žanrus – nuo baroko iki džiazo, nuo klezmer iki roko. Ir iškart pelnė žiūrovų simpatijas – ne vien šiame krašte, bet ir užsienyje. Penktadienį, rugsėjo 7 d., 8 val. v. jie koncertuos su garsiuoju violončelistu virtuozu Yo-Yo Ma (programoje – Schumann, Debussy, Ades kūriniai), kitą dieną, rugsėjo 8-ąją, 7:30 val. v. – su smuikinininku Itzhak Perlman (Tchaikovsky „Koncertas smuikui“ ir Beethoven „Penktoji simfonija“), o paskutinę sezono dieną, rugsėjo 9-ąją, 7 val. v. – su amerikiete sopranu Dawn Upshaw („Los Angeles Times“ ją vertina kaip „one of the most consequential performers of our time“). Baigiamajame koncerte Upshaw atliks Debussy, Couperin, Stravinsky, Ravel bei Milhaud kūrinius.

Visada sakydavau savo draugams melomanams: „Žinok, kad vasara baigiasi tada, kai nutilsta nuostabūs muzikos garsai Highland Park padangėje.“ Ravinia yra nepakartojama užuovėja trokšiantiems išgirsti aukščiausio lygio muzikavimą neapsakytą grožio gamtos kampelyje. Tikiu, kad neliks abejingi mano patarimams. Kol dar ne vėlu, nuvykite ir patys tuo įsitikinkite. Parkas lengvai pasiekiamas tiek traukiniu (tvarkaraštį sužinosite apsilankę svetainėje www.metrail.com), tiek automobiliu (Edens greitkelio). Jis yra netoli, vos 20 mylių nuo Čikagos centro. Bilietų kasa dirba kasdien (tel. nr. 847-266-5000, interneto svetainė www.ravinia.org).

Liepos 31 d. vakarą į Ravinia susirinko ne tik melomanai, bet ir astronomijos mėgėjai. Russell Jenkins/Ravinia festivalio nuotr.

Liudytojų maistas

Atkelta iš 8 psl.

Eucharistija perauklėjimo stovykloje

Tad būdamas kalėjime jaučiau, kaip mano širdis plaka kartu su paties Jėzaus širdimi. Jaučiau, kad mano gyvenimas buvo Jo gyvenimas, o Jo gyvenimas – mano. Eucharistija man ir kitiems krikščionims tapo paslėptu ir padrasinančiu buvimu – tarp visų sunkumų.

Jėzų Eucharistijoje slapta adoruodavo krikščionys, įkalinti kartu su manimi, kaip ne kartą yra buvę XX amžiaus įkalinimo stovyklose.

Perauklėjimo stovyklose mus suskirstė grupėmis po 50; miegojome bendroje lovoje – kiekvienas turėjo teisę į 50 cm. Sugebėjome pasiekti, kad šalia manęs būtų penki katalikai. 9:30 val. v. reikėjo išjungti šviesą, ir visi eidavo miegoti. Kaip tik tada susiriesdavau lovoje ir švėsdavau Mišias iš atminties, dalindavau Komuniją, ištiesdamas ranką po uodų tinkleliu. Kažkas pagamino net popierinius maišelius iš cigarečių dėžučių, kuriuose saugodavome Eucharistiją ir galėdavome nunešti kitiems. Jėzus Eucharistijoje visada buvo su manimi marškinių kišenėlėje.

Kas savaitę vykdavo indoktrinaciniai užsiėmimai, kuriuose privalėjo dalyvauti visa stovykla. Pertaukas su bičiuliais katalikais išnaudodavome perduoti maišelius kitoms kalinių grupėms: visi žinojo, kad Jėzus yra tarp jų. Naktį kaliniai pakaitomis adoruodavo. Eucharistinis Jėzus neišsivaizduojamu būdu padėjo mums savo tyliu buvimu: daugeliui krikščionių atgijo užgesusi tikėjimo kaitra. Jų tarnavimas ir artimo meilė vis stipriau liudijo kitiems kaliniams. Tikėjimą atrasdavo ir budistai bei kiti nekrikščionys. Jėzaus meilės jėga buvo nenugalima.

Kalėjimo tamsą nušvietė Velykų šviesa, ir sėkla sudygo po žeme, siaučiant audrai. Kalėjimas virto katekizmo mokykla. Katalikai krikštijo savo kalėjimo draugus, tapdami jų krikštatėviais. Iš viso buvo įkalinta apie 300 kunigų. Jų buvimas įvairiose stovyklose buvo apvaizdos dovana ne tik katalikams – sudarė progą nepertraukiamam tarpreliginiam dialogui, kuris kūrė supratimą ir draugystę su visais. Jėzus, kaip sakydavo šventoji Teresė Avilietė buvo tikrasis „mūsų draugas Švenčiausiąjame Sakramente“.

Vertė S. Žiugždaitė

Bernardinai.lt

J. Vailokaitis, gyvenanti Beverly Shores, IN, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Aldona Panka, gyvenanti Oak Lawn, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. laikraščio leidybai. Nuširdžiai Jums dėkojame.

A † A
TADUI BAUŽAI

mirus, gilią užuojautą reiškiame žmonai GENEI, dukrai INDREI ir VYTAUTUI ŠEMOGOMS bei anūkams VYTAUTUI ir INDREI.
Meldžiame Jo artimiesiems stiprybės.

Stefa ir Zenonas Lukauskai

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

DANTŲ IMPLANTAI – PER VIENĄ DIENĄ*! GARANTIJA VISAM GYVENIMUI!

PATYRUSIŲ SPECIALISTŲ KOMANDA

RŪPESTINGA PRIEŽIŪRA TIKSLIOS DIAGNOZĖS NEMOKAMOS KONSULTACIJOS

DANTŲ TECHNINĖ MEISTRIE PRIEŠ PO OPERACIJOS

EON CLINICS
Dental Implant Solutions for Life

Nemokamas dantų implantų seminaras
Pasaulio Lietuvių Centras
14911 127th Street - Lemont, IL
Sekmadienį, rugsėjo 9
12:30
Susitiksime su mūsų specialistais ir gausite jums daug naudingos informacijos apie dantų implantus ir protezavimą. Taip pat galite paskambinti dėl nemokamų konsultacijų.
630 960 0300
www.eonclinics.com
Vietų skaičius ribotas. Seminaras bus verčiamas į lietuvių kalbą.

Chicago - Lake Forest - Hoffman Estates - Downers Grove - Homewood/Flossmoor – Munster - Waukesha
Kerry Volt, DDS, klinikos direktorius; Spiro Karras, DDS; David Hanson, DDS, MD; Eric Oompton, DDS; Rajan Sharma, DDS; Michael Ozarkowski, DDS; John T. Pappas, DDS.
*Tą pačią dieną įmanoma jei kliento kaulų struktūra nereikalauja atskiros operacijos jai sutvarkyti.

SK. 047848

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Atminimo Mišias už a. a. buvusį JAV** marijonų provincijolą, laikraščio „Draugas“ vyr. redaktorių ir moderatorių kun. dr. Viktorą Rimšeljį rugsėjo 1 d., šeštadienį, 11 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629) aukos marijonų provincijolas tėvas Kazimierz Chwalek, MIC ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas. Mišiose dalyvaus 30 brolių marijonų. Liturgines giesmes atliks Saint Mary Star of the Sea bažnyčios choras bei Giedrė ir Ričardas Sokai. Prisiminimais apie velionį dalinsis Saulius Kuprys, Marija Remienė ir Juozas Polikaitis. Po Mišių visi kviečiami į seselių kazimieriečių namus (2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629). Tel. pasiteirauti: 773-776-4600.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos** ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa rugpjūčio 25 dieną, šeštadienį, rengia išvyką į Benet Lake, Wisconsin, gražią gamtą, ežeras, Benediktinų vienuolynas. Atsivėpsite nuo darbų, atsigausite dvasiškai. Autobusas su visais patogumais. Tel. pasiteirauti: 773-582-7452 (Angelė) arba tel. 773-776-4600 (Audra).

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys** švenčia kongregacijos įkūrimo 105-ąsias metines. Rugpjūčio 25 d., 10:30 val. r. šv. Mišiose melsimės už kongregacijos įsteigėją Motiną Mariją Kaupaitę. Mišias Motiniškajame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL) atnašaus Čikagos arkivyskupijos vyskupas Andrew P. Wypych. Po Mišių seselių kazimieriečių auditorijoje – minėjimas-vasaros festivalis, skirtas šiai datai paminėti. Renginys tęsis iki 2 val. p. p. Tel. pasiteirauti: 773-776-1324.

■ **Pasaulio lietuvių centras sekmadienį**, rugpjūčio 26 d., 12:30 val. p. p. rengia tradicinę „Vasaros gegužinę“. Kviečiame visus dalyvauti šventėje, susitikti su draugais, skaniai pavalgyti, pasidžiaugti smagia muzika, pašokti ir išbandyti laimę loterijoje.

■ **Rugpjūčio 26 d., sekmadienį, Maryknoll misionierius** Tėvas Ed Davis aplankys Palaimintojo Jurgio Matulaičio misiją. Apsilankymo metu tėvas Davis mielai atsakys į klausimus, pasikalbės su žmonėmis, kuriuos domina misionieriška veikla. Tėvas Davis daug metų dirbo kunigu misionieriumi Afrikoje, kur įkūrė kalbos mokyklą ir vykdė ganytojišką veiklą, padėjo jauniems žmonėms tapti Maryknoll kunigais ir broliais.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) rugsėjo 7 d., penktadienį, 7 val. v. istorikas Manuel Rosa skaitys paskaitą „Ar Kristupo Kolumbo seneliai buvo lietuviai, turėję karališko kraujo?“ (anglų kalba). Bilieto kaina 10 dol. Bus užkandžių. Tel. informacijai: 773-582-6500.

■ **Rugsėjo 9 d. po šv. Mišių** Palaimintojo J. Matulaičio misijoje JAV LB Lemont apylinkė kviečia visus, kas mėg-

sta šokti ir dainuoti, į PLC sodelyje vykiančią gegužinę „Sudie, vasara“. Nepraleiskite progos susitikti su draugais, pabendrauti, pasivaišinti. Ne taip dažnai turime galimybę pabūti kartu.

■ **Kviečiame į Amerikos šaulių sąjungos** išeivijoje suvažiavimo pokylį š. m. spalio 6 d., šeštadienį, 6 val. v. Šaulių namuose (2417 W. 43 rd St., Chicago, IL 60632). Svečius iškilmingai pasitiks bigbendas „Gintaras“. Šokiams dainuos Rasa Zubreckaitė, Jolanta Banienė, Laisvida Rudienė ir Vladas Gusevas. Jūsų lauks skani vakarienė ir baras. Informacija tel. 773-875-4532

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, 9 val. p. p.** paplūdimyje prie įlankos (Bay Blvd. ir Reese sankryžoje, Lavallette, NJ 08735) vyks paplūdimio tinklinio turnyras. Tai nuostabi vieta pasivažinėti dviračiais, žvejybai, pasižaisti lauko tenisą (teniso kortų nuoma – 5 dol už 1 val. Būtina turėti savo raketes), puikus paplūdimys vaikams su žaidimų aikšte prie pat vandens. Šalimais yra jauki lauko kavinukė. Pasibaigus varžyboms 6 val. v. kviečiame į Estų namus (4 Cross St., and Veterans Hwy. sankryža, Jackson, NJ 08527), pavakarieniauti, pasižokti ir smagiai praleisti laiką. Tel. pasiteirauti: 732-552-9818 (Dainius).

■ **Rugsėjo 15 d. nuo 1 val. p. p. iki 8 val. v.** Apreiškimo parapijos mokyklos kieme (70 Havemeyer St., Brooklyn, NY) New York lietuviai ruošia pikniką/gegužinę. Surinktos lėšos bus skirtos Neringos stovyklai ir New York atletų klubui paremti.

■ **Apreiškimo parapijos tradicinis piknikas** rengiamas rugsėjo 16 d. parapijos apatinėje salėje ir mašinų stovėjimo aikštelėje (259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211). 10 val. r. – lietuviškos šv. Mišios, o po jų – parapijos salėje vyks šventė. Jūsų laukia skanus lietuviškas maistas, įvairūs gardumynai, kava, šalti gaivinantys gėrimai. Veiks loterija, visus linksmins muzikantas Stasys Telšinskas.

■ **Žinoma mezgėja Donna Druchunas** rugsėjo 22 d. kviečia visus besidominčius mezgimu į Dana Hills Cabana klubą (296 Mountaire Circle, Clayton CA 94517), kur 10:30 val. r. skaitys paskaitą „Mezgimo istorija Lietuvoje“. Po paskaitos vyks praktiniai užsiėmimai. Registruotis el. paštu: vilijad@me.com arba tel. 925-672-0322 (Vilija Deutschman).

■ **Spalio 12 d. Landmark's Embarcadero Center Cinema, San Francisco** ir Landmark's Shattuck Cinemas (2230 Shattuck Ave, Berkeley, CA) bus rodomas filmas apie Lietuvos krepšininkų pasirodymą 1992 m. Barselonos olimpiadoje. Bilietai praddami pardavinėti nuo spalio 9 d. Rodymo laiką galėsite sužinoti ir bilietus užsisakyti galima tinklalapyje <http://www.landmarktheatres.com/tickets>

Iškilmingi metiniai „Draugo“ pietūs Willowbrook Ballroom

8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480

vyks spalio 28 d., sekmadienį. Pradžią – 1 val. p. p.

2009 m. Bendruomenės dienoje dalyvavo ir laikraštis „Draugas“, tais metais švenčęs savo 100-metį.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija kviečia visus ne pelno siekiančias organizacijas, kurioms rūpi savanoriškas darbas ir tarnystė, dalyvauti mūsų **Bendruomenės Mišiose ir tarnysčių mugėje** šių metų rugsėjo 30 d. 10:30 val. r.

Tai būtų puiki proga pristatyti jūsų organizaciją ir pabendrauti su žmonėmis. Misija parūpins stalus. Stalai, pažymėti organizacijų ir tarnysčių pavadinimais, bus paruošti sekmadienio ryte, tad kviečiame atvykti jau 8:30 val. r., kad iki 9:30 val. r. pasiruošimo darbai būtų baigti. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iš anksto el. pašto adresu matulaitismission@sbcglobal.net

LMA „Dainava“ pradeda naują sezoną

Rugsėjo 4 d., antradienį, Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ pradeda naują veiklos sezoną. Repeticijos PLC Lemonte vyks antradieniais 7:45 – 9:45 val. v. Laukia turiningi metai, kupini įdomių koncertų, su kuriais ansamblio meno vadovas Darius Polikaitis supažindins jau per pirmąją repeticiją. Beje, joje ne tik dainuosime, aptarsime ateities planus, bet ir susipažinsime bei pasivašinsime pica ir gėrimais! Repeticija vyks PLC žemutinio aukšto salėje prie Meno galerijos.

Skambių balsų vyrai! Antradienio vakarai Lemonte gali būti būtent tas laiko praleidimo būdas, kurio seniai troškote. Nepraleiskite puikios progos išlieti į šį puikų meno kolektyvą, kuris savo klausytojus kasmet pradžiugina nepakartojamais koncertais. Tad iki pasimatymo rugsėjo 4-ąją!

Daugiau informacijos tel. 773-575-3440 arba rašykite adresu info@dainava.us

Ansamblio „Dainava“ info

Pop choro vadovė Alina Šimkuvienė su jaunosiomis dainininkėmis vasaros 2011 metų šventėje. **Manto Ivanausko nuotr.**

Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, nuo 12 val. p. p. iki 12 val. nakties The Fourth Lake Resort, 36670 N. Corona Drive, Lake Villa, IL vyks JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės „Vasaros palydų“ šventė. Pirmą kartą šventė-piknikas vyks prie gražulio Miltmore ežero. Kavinė „Naujoji Rūta“ vaišins skaniais lietuviškais patiekalais. Prekiautojams nėra jokio mokesčio (prašoma iš anksto užsiregistruoti). Įvažiavimo kaina – 20 dol. automobiliui. Tel. pasiteirauti: 847-420-2068 arba 847-668-1731.

„DRAUGA“ galite užsisakyti ir internete www.draugas.org